

Maš tednik

Kveo

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

× STAVBENO IN
× POHISTVENO MIZARSTVO
HERMAN KUSCHEJ
PLIBERK — BLEIBURG
KOSCHATSTR. 8 (sedaj v lastnih prostorih)
Izvršuje vsa mizararska dela.
Želi vesele božične praznike in srečno novo leto
usem odjemalcem in prijateljem.

Poštni urad Celovec 2 — Verlagspostamt Klagenfurt 2.

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XV./STEVILKA 51/52

CELOVEC, DNE 19. DECEMBRA 1963

CENA 2.— ŠILINGA

Božič ni samo lepa pesem. Ko zopet slišiš peti »Sveta noč, blažena noč!« se ob tej mehko božajoči melodiji zaziblješ v sladka čustva. To ni Božič.

Božič ni romantika. Posebno razpoloženje te prevzame, ko ob svitu zvezd s svojci in prijatelji greš k polnočnici in ti pod nogami škriplje zmrznjeni sneg. Saj druge praznike sveto mašo dostikrat rad opustiš. Toda v sveti noči iti v cerkev, to je doživetje, ki se mu ne bi hotel odreči. Pa vendar to še ni Božič.

Božič ni božično drevo, prepredeno z zlato nitjo, polno drobnih lučk in raznih obeskov. Božično drevo sploh ni krščanski simbol.

Tudi jaslice še niso Božič. Tvoji otroci in sosedje jih občudujejo. In tebi se dobro zdi, da se ti je to delo tako posrečilo. Prava umetnina so vaše jaslice. Pa vendar tudi to še ni Božič.

Najmanj pa je Božič v lepih darovih, ki jih prejmeš od svojih znancev, in v bogato obloženi mizi, h kateri se tvoja družina usede na božični dan.

Božič je velika skrivnost božje ljubezni. To pove že ime tega praznika. Božič — praznik malega Boga, Boga — otroka. Na Božič se spominjamo tistega velikega dogodka, ko je Beseda meso postala in je začela med nami prebivati. To je bilo že skoraj pred dva tisoč leti.

Bog je prišel na zemljo.

Čemu?
Prišel je izgubljenega človeka iskat. V srcu, ki hrepeni po sreči, je človek čutil, da je ustvarjen za Boga. Rad bi se skozi zmote poganstva dokopal do njega. A poti k njemu ni več našel. Tedaj se je Bog človeka usmilil in ga je prišel sam iskat na zemljo. »Sin človekov je prišel iskat, kar je izgubljenega« (Lk 19, 10).

Ali je tebe že našel? Ko bo tudi tebe kot izgubljeno ovco zopet vzel v svoje naročje, takrat bo tvoj Božič.

Čemu je Bog še prišel?

Prišel je človeku pokazat pravo pot, da se ne bi več zgubil. Pokazal mu jo je z besedo in zgledom. Učil je in sam delal, kar je učil. Zahteval je, da ga ljudje poslušajo in mu sledijo. »Eden je vaš Učenik ... eden je vaš vodnik, Kristus« (Mt 23, 8, 10).

Ali ti poslušas Kristusa? Ali hodiš za njim? Z zgledom te uči že v jaslicah. Ali ni ovčja staja, v kateri se je rodil, in slama, na kateri je ležal, največja obsodba našega materialističnega duha, našega nenasitnega hlepenja po udobnosti in užitkih?

Čemu je Bog še prišel na svet?

Prišel je, da bi človek postal deležen božjega življenja. »Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju« (Jan 10, 10). Kristus nam božje življenje v največji meri posreduje po zakramentih. Če zakramentalnega življenja ne živiš, če za

Kaj pomeni Božič tebi?

Božič nisi opravil spovedi in Kristusa nisi prejel v svetem obhajilu, potem je za tebe zastoj prišel na svet.

Čemu je Bog še prišel na svet?

Prišel je, da bi človek tudi sam Boga iskal, ne Bog samo njega. Bog, nevidni

Duh, si je privzel človeško telo, da bi človek mogel Boga s svojimi očmi gledati, s svojimi ušesi poslušati, s svojimi rokami olipati. Odkar je Beseda meso postala, človek ne more več trditi, da ni Boga, češ, saj ga še nihče nikoli ni videl.

Kristusovo rojstvo (Indijska umetnost)

JEZUŠČEK IN RAZBOJNIK

Ko sta sv. Jožef in Marija z malim Jezuščekom pobegnili v Egipt, je postal kralj Herod za njimi svoje vojake, da ga umoré. Vojaki so begunce že skoraj došli in sv. Jožef in Marija sta klicala z milim glasom Boga na pomoč.

V tistem kraju je imel hud razbojnik svoj brlog. Razbojnik je zaslišal kričanje in prišel gledat. Mali Jezušček se mu smili, da bi moral umreti tako mlad, lep in nedolžen. Brž pripelje iz brloga konje, enega zase, enega za sv. Jožefa in enega za Marijo in Jezuščka. Dobri konji odneso svete popotnike vojakom izpred oči in jih rešijo.

Razbojnik poljubi Jezuščka in ga upraša dobrovoljno, kaj mu bo dal za plačilo. Jezušček izpregovori prvokrat in veli razbojniku: »To, kar bom sam imel.«

Razbojnik se je vrnil v svoj brlog in je še mnogo let napadal ljudi in grabil tuje blago.

Potem pa so ga ujeli in križali. Visel je na Golgoti, na Kristusovi desni strani in Bog mu je podelil milost, da je spoznal svoje grehe in se zanje pokesal. Kristus pa mu je izpolnil svojo obljubo in mu dal to, kar je imel sam — svoj raj in večno življenje.

»To vam bo znamenje: Našli boste Dete, v plenice povito in v jasli položeno« (Lk 2, 12). Božje Dete v jaslicah je znamenje, da je Bog ljubezen sama. »Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil« (Jan 3, 16). Božje Dete nam hoče odvzeti strah, da bi se Boga več ne bali, ampak se mu z zaupanjem bližali. »Razodela se je dobrotljivost in ljudomilost Boga, našega Odršenika« (Tit 3, 4), berno v berilu druge božične maše.

Zato človek lahko najde Boga, če ga iskati hoče. Tudi meni in tebi je Dete v jaslicah znamenje.

»Pojdimo v Betlehem!« so rekli pastirji. Pojdiva tudi midva z njimi v Betlehem, da vidiva čudo, ki se je tam zgodilo: Boga v jaslicah, ki je človek postal — zaradi nas!

BOŽJI ANGEL

Svetli angel hodi, hodi
prav počasi
od soseda, do soseda.

Nosi zvezdice v posodi,
da se vse svetli po vasi?

Zdaj skoz okno
k nam že gleda
in prav zvonko nas pozdravi,
v naši govorici pravi:
»Bratje, bodite mi zdravi!«

Še nas ljubeznivo upraša:
»Smem li tu pri vas ustopiti,
z vami se pogovoriti?«

»Že so ti odprta vrata!
Sprejmemo te kakor brata.
Vendar ti, naš božji znanec,
ti božični odposlanec,
v naši hišici je borno,
vedemo se vsi okorno
luči ni in je hladno.
Gost visoki,
kaj je v roki
tvoji tak' svetlô?
Ta svetloba že ogreva
nas gorkô...!«

»Luč prinašam
vam iz raja!« —
angel dè; nato nas upraša:

»Koliko družina vaša?
Sam preštel vas bom od kraja:

Očka, mamka, stara mati,
dedek, strina, dece pet.
Vseh vas torej je deset!

Da, deset vam src ogrejem,
zvezdic vam deset odštejem.
Naj gorijo vam vse dni
v novem letu — v milosti!«

Šel zdaj s svetlim je pogledom
angel z zvezdami k sosedom...
Vzeli niso zvezd pousod —!
Vsem tem temna bo pač pot —!

Milka Hartman

Kujmo sedanost, da bo bodočnost naša

Zaupniki Narodnega sveta so zborovali - Priprava občinskih volitev

V četrtek, 12. decembra 1963, se je sestalo v prosvetni dvorani Mohorjevega doma v Celovcu nad 900 zaupnikov, ki so se udeležili kot naši krajevni zastopniki zborovanja Narodnega sveta koroških Slovencev, da jim poda vodstvo naše narodno-obrambne organizacije v odborovem imenu obračun dela v preteklem letu. Zaupniki so v celoti odobrili odborne ukrepe, hkrati pa skupno izdelali smernice za prihodnje četrtletje, ki bo v znamenju priprav in izvedbe občinskih volitev.

Zborovanja Narodnega sveta koroških Slovencev se je udeležila tudi vrsta gostov, med njimi predsednik Družbe sv. Mohorja, župnik Filip Millonig, predsednik Krščanske kulturne zveze, prof. dr. Pavle Zablatnik, ravnatelj dijaških domov Mohorjeve družbe župnik Franc Brumnik, dolgoletni glavni urednik „Našega tednika - Kronike dipl. inž. Lambert Muri, tajnik Krščanske kulturne zveze Hanzej Gabriel ter predsednik Koroške dijaške zveze Matevž Grilc z vrsto odbornikov.

Zborovanje je pričel s pozdravom gostov predsednik Narodnega sveta dr. Valentin Inzko. V svojih izjavah se je najprej dotaknil za Avstrijo glavnih političnih dogodkov preteklega leta, in sicer državnoborskih volitev ter volitev državnega predsednika in utemeljil naše zadržanje pri volitvah s svetovnonazornimi, gospodarskimi in političnimi argumenti. Potem je nadaljeval: „Dolžnost nas vseh je, da se zavzamemo za osebno in gospodarsko svobodo ter za uveljavitev krščanskih načel v javnem življenju. Gospodarsko blagostanje v naši državi, katerega smo sodeležni, je produkt neovirane osebne iniciative, ki je z demokratično urejenim političnim sistemom vsakemu posamezniku zagotovljena. V svesti si svoje tozadevne soodgovornosti za ohranitev političnih prilik v državi, ki so zagotovile v povojni dobi Avstriji tako uspešen napredek, smo oddali svojo glasovnico stranki, katera kot vodilna državna stranka zagovarja politični in gospodarski program, v avstrijskem merilu gledano, na podlagi načel svobodnega demokratičnega sveta.“

Nato je obdelal dr. Inzko vprašanje realizacije člena 7 državne pogodbe ter prešel na razgovore zunanega ministra dr. Kreiskega s predstavniki koroških Slovencev. Ponovno je bilo pri teh razgovorih obširno nakazano naše vprašanje, ki pa čaka še slej ko prej na rešitev. „Vsekakor pa nikakor nečemo omalovaževati, kar je bilo v preteklih letih tozadevno doseženo,“ je dejal dr. Inzko, „ampak hočemo videti tudi v tem dokaz avstrijskih vladnih krogov za reševanja manjšinskega vprašanja na podlagi upoštevanja predlogov koroških Slovencev z namenom, da dosežemo na ta način urejene manjšinske prilike ter resnično sožitje obeh narodnosti v deželi.“

Po vprašanjih, ki zadevajo državne obla-

sti, je prešel dr. Inzko na cerkveno območje ter v zvezi s tem na učni jezik pri verouku za šole dvojezičnega ozemlja. Zgovoren dokaz za našo pripravljenost do stvarne rešitve tega vprašanja je vloga slovenskih izobražencev, naslovljena na cerkveno oblast ter vrsta drugih korakov koroških Slovencev pri celovškem ordinariatu. Tudi podpisna akcija s 4500 podpisi sodi tu sem. Če je manjšina v celoti prepričana, da so njene pravice glede učnega jezika pri verouku okrnjene, potem bi moral biti ordinariat tudi iz dušnopastirskih vzrokov v resni skrbi za zaupanje manjšine do cerkvene oblasti. Tu bo treba novega začetka!

Po predavanju, v okviru katerega je poročal dr. Inzko tudi o požrtvovalnem delu slovenskih akademikov na Dunaju, je sledila razgibana diskusija, ki je dokazala živo zanimanje navzočih za vsa vprašanja našega narodnega življenja. Vedno znova je bila poudarjena tudi potreba po molitvi glede veroučnih zadev.

Ob koncu razgovora so zaupniki izrekli odboru Narodnega sveta zahvalo za njegovo delo, ki ga je vršil po navodilih zadnjega zbora tako vztrajno in vestno.

Nato je tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev prof. dr. Reginald Vospernik obdelal spričo bližajočih se občinskih volitev na podlagi občinskega zakona podrobno vse, kar je potrebno za uspešen izid volitev, ki bodo na Koroškem 1. marca prihodnjega leta. Dr. Vospernik se je bavil z vprašanji v zvezi z aktivno in pasivno volilno pravico, z volilnim predlogom, volilnimi komisijami in pričami, nazivi predloženih list, posameznimi termini, podrobno pripravo volitev v vseh vaseh občine, in sicer od osebe do osebe ter poudaril važnost temeljite priprave volitev, saj gre končno za odločitve, ki nas v občinah direktno prizadenejo. „Tajništvo Narodnega sveta,“ je dejal dr. Vospernik, „bo izdelalo na podlagi navodil zborovanja pismeno vse, na kar bi se bilo treba pri našem delu v prihodnjih tednih ozirati.“

V diskusiji so poudarjali naši zaupniki potrebo po čim uspešnejši izvedbi volitev. Številna organizatorna vprašanja so bila predmet razgovora, kateri je pokazal velike izkušnje naših sedaj v občinskih odborih zastopanih mandatarjev.

Ob koncu mogočnega zborovanja, ki ga je označil eden naših najodličnejših narodnih delavcev iz Podjune za najlepše in najbolj uspelo po letu 1945, je izrekel dr. Inzko zahvalo vsem zaupnikom za njih požrtvovalno delo ter prosil v imenu odbora vse, naj za izvedbo sklepov zborovalcev prispevajo vsak po svojih močeh. „Zavedajmo se,“ je dejal dr. Inzko, „da bomo imeli le toliko narodnih pravic, kolikor si jih bomo znali priboriti s svojim delom!“

Zaključil je: „Kujmo sedanost, da naša bo bodočnost!“

Uspešno delo na rožanskih cestah

V okviru gradnje cest, sta bila preteklo soboto slavnostno predana prometu dva cestna odseka.

Dopoldne so se zbrali na slavnosti pred gasilnim domom v Borovljah številni gostje in mnogo meščanov. Navzoči so bili med drugimi: okrajni glavar dr. Marko, dvorni svetnik dipl. ing. Walcher, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev profesor dr. Valentin Inzko, župan iz Borovnice z občinskimi svetniki in drugi.

Višji gradbeni svetnik dipl. ing. Erich Schleicher je pozdravil navzoče in podal kratek pregled cestnih del. Z deli so pričeli oktobra 1961. Stara cesta skozi mesto je bila preozka, imela je preveč ovinkov in brez pločnikov. Nova cesta je široka 6 metrov. Uredili so tudi prostor za parkiranje avtov in veliko postajo za avtobuse. Skupni stroški znašajo 10 milij. šil. Od tega je prispevala zveza 6,6 milij. šil., dežela 2,5 milij. šil. in občina 900.000 šilingov.

Župan ravnatelj Thomas Sorgo se je zahvalil v imenu občine pristojnim krogom za gradnjo prevoza, ter za hitro in uspešno izvrševanje del.

V svojem nagovoru je poudaril namestnik deželnega glavarja ing. Thomas Truppe, da je bila cesta preje končana, kot je bilo predvideno. Prvotno je bila v načrtu gradnja ceste, ki bi obšla Borovlje. Toda odločili smo

se za sedanji načrt, kar je za Borovlje izredne važnosti radi prometa. Zahvalil se je gradbenim podjetjem za hitro in skrbno delo. V spomin na sobotni dogodek, je izročil namestnik deželnega glavarja županu Sorgu lopato, katero so prvič zasadili v zemljo.

Popoldne istega dne pa je namestnik deželnega glavarja ing. Truppe uradno predal svojemu namenu 1,8 km dolgo cesto, ki obide Svetno ves. Tudi tu so se zbrali številni gostje na čelu z županom Juchom in občinskimi svetniki.

V svojem govoru je namestnik deželnega glavarja poudaril, da je dobila Svetna ves in Rož s tem obvozom hkrati tudi novo počivališče.

Višji gradbeni svetnik dipl. ing. Erich Schleicher je podal tehnična pojasnila in je omenil pri tem, da so se pričela dela 6 metrov široke ceste in nasada s prostornim počivališčem v bližini kapelice junija preteklega leta. Skupni stroški so znašali 2,8 milij. šilingov.

S pristrčnimi besedami se je zahvalil župan Juch za končano delo, nakar je namestnik deželnega glavarja ing. Truppe prerezal čez cesto viseči trak.

Obe prometni predaji je polepšala borovljenska pihalna godba „Stahlklang“ pod dirigentovo taktirko Jožeta Nageleta.

Slovenci iz Roža, Podjune in Zile!

Vsem rojakom

doma in po širnem svetu blagoslovljen

BOŽIČ

in srečno

NOVO LETO 1964

NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV

Podelitev Nobelovih nagrad

Nobelovo nagrado za mir za 1962. in 1963. leto so 10. decembra podelili ameriškemu znanstveniku Linusu Paulingu in mednarodni organizaciji Rdečega križa. Nagrade so izročili na tradicionalni slovesnosti na univerzi v Oslu. Hkrati je bila to tudi spominska slovesnost ob 67-letnici smrti švedskega znanstvenika Alfreda Nobela, ustanovitelja te znamenite ustanove.

Ob izročitvi nagrade znanstveniku Paulingu je predsednik norveškega Nobelovega odbora Gunnar Jahn poudaril pomembne zasluge tega velikega borca za mir, ki je pogumno nastopal v mednarodni javnosti proti atomskim poskusom in se zavzemal za prepoved teh poskusov in za splošno razorožitev. Pripomnil je, da je Pauling s svojim osebnim in brezkompromisnim zavzemanjem prispeval k temu, da nastane „nova kvaliteta v odnosih med znanstveniki in človeštvom“.

Ko je Linus Pauling sprejel nagrado za mir, je poudaril, da ta nagrada ni priznanje samo njegovemu delu, ampak tudi priznanje delu mnogih drugih, ki se borijo za mir.

Profesor Pauling je izrazil optimizem glede prihodnosti sveta, rekoč, da se je človeštvo začelo bližati svetovnemu miru in razorožitvi. Naglasil je, da so prišle velike svetovne države v položaj, ko lahko v hipu

uničijo druga drugo. Vendar pa je on mnenja, da je „svet brez vojne na obzorju“.

Nagrado za mir, podeljeno mednarodnemu odboru Rdečega križa, sta v njegovem imenu sprejela švicarski profesor Leopold Boissier in Kanadčan John Mac Cloy.

Ostali nagrajenci

Na tradicionalni slovesnosti v Stockholmu je švedski kralj Gustav Adolf izročil Nobelove nagrade za znanost in literaturo letošnjim nagrajencem. Visoko znanstveno priznanje za raziskave na področju fizike so skupno prejeli ameriška znanstvenika madžarskega in poljskega rodu Eugen Wigner in Maria Göppert-Meyer ter zahodnonemški fizik Hans Jensen. — Nobelovo nagrado za kemijo sta dobila zahodnonemški znanstvenik Karl Ziegler in italijanski znanstvenik Giulio Natta, za fiziologijo oziroma medicino pa avstralski znanstvenik John Eccles in britanska znanstvenika Alan Hodgkin in Andrey Huxley.

Nobelovo nagrado za literaturo je prejel grški pesnik Giorgios Serefis. Prof. Tiselius, predsednik švedskega Nobelovega odbora, je izrazil zadovoljstvo švedske akademije, da je delo sodobnega grškega pesnika lahko opozorilo svetovno kulturno javnost na umetnost sodobne Grčije, ki izvira neposredno iz antične kulture.

Zahodna Nemčija žaluje . . .

ZA PREDSEDNIKOM HEUSSOM . . .

V četrtek, dne 12. decembra, je umrl v Stuttgartu bivši predsednik Nemške zvezne republike profesor Theodor Heuß v 80. letu starosti.

Na vseh javnih poslopih v Zahodni Nemčiji so izobesili zastave v znak žalosti na pol droga.

Številni državni poglavarji so poslali sedanjemu predsedniku Lübkeju in sinu umrlega prof. Heussa sožalne brzojavke, v katerih poudarjajo delovanje pokojnika kot predsednika. Prof. Heuss je bil namreč prvi predsednik Zvezne republike, ki je imel največ zaslug pri izdelavi nove zvezne ustave.

Sožalni brzojavki sta poslala tudi avstrijski predsednik dr. Schärff in kancler dr. Gorbach.

. . . IN ZA OLLENHAUERJEM

V soboto, 14. decembra, je umrl v Bonnu v 62. letu starosti vodja zapadnonemške socialnodemokratske stranke Erich Ollenhauer. Bolchal je za embolijo pljuč in je zadnja dva meseca preživel v bolnišnici.

Pokojni predsednik socialnodemokratske stranke Zvezne republike Nemčije je delal v stranki že od leta 1916, ko se je kot mlad delavec vpisal v organizacijo nemške socialistične mladine. Leta 1921 je bil izvoljen za tajnika mladinske socialistične internacio-

male. Septembra letos pa je postal tudi predsednik socialistične internacionale.

Zadnja leta od sprejema tako imenovanega godesberškega programa socialnodemokratske stranke je Ollenhauer posebej povezanost s tradicijo stranke in delal za kompromis med temi tradicijami in reformami. Okrepilni vpliv reformatorjev je pripeljal socialnodemokratsko stranko na sedanjo linijo konstruktivne opozicije, to je do sodelovanja z vlado v temeljnih vprašanjih zunanje politike in kritike njenih notranje političnih ptez.

Katastrofa v Kaliforniji

Baldwin Hills, luksuzno predmestje Los Angelesa, se je tako rekoč potopilo v soboto 14. decembra, v vodi, ko je počil jez zbiralnika za pitno vodo.

V 213 m širokem in 30 m visokem jez zbiralnika za pitno vodo se je pojavila razpoka, nakar so pričeli takoj črpati vodo iz rezervoarja. Za to delo bi potrebovali 24 ur. Toda že po treh urah je počil jez v širini 15 metrov. Oblasti so takoj opozorile prebivalce, naj takoj bežijo.

Milijon ton vode je z bliskovito naglico preplavilo Baldwin Hills. Blatni veletok je dosegel v trenutku širino 180 metrov. Na svoji poti so vodne mase porušile 20 luksuznih vil, 2000 stanovanjskih hiš pa je bilo močno poškodovanih.

Proces v Milanu proti Južnim Tirolcem

V Milanu se je pred dnevi začel eden največjih procesov v kriminalni zgodovini Italije. Na zatožni klopi se je znašlo 68 Južnih Tirolcev, 6 Avstrijcev in 1 Nemeč.

Obtoženim očitajo, da so poleti in jeseni 1961 sodelovali pri razstreljevanju javnih objektov in električnih drogov, da so sodelovali pri večjem številu umorov, da so sodelovali v politični zaroti in da so ogrožali ozemeljsko nedotakljivost Italije.

„Eksplzivni proces“ se je pričel v ozračju napetega pričakovanja. Sodno posloplje so z ostrimi varnostnimi ukrepi spremenili v pravcato trdnjavo, kajti italijanske oblasti se bojijo serije novih atentatov. V italijanskih pravosodnih krogih menijo, da bo proces trajal nekaj tednov.

Obtožence brani 37 advokatov, med katerimi sta tudi južnotirolski senator dr. Sand in znani italijanski pravnik prof. Delitala. V imenu branilcev je dr. Sand prvi dan razprave izrazil upanje, da se bo „ta proces zaključil z vsestransko pravično razsodbo in zlasti s človeškim razumevanjem za to človeško žaloigro“. Svojo izjavo je zaključil z besedami:

„Z zaupanjem zremo v ta sodni dvor in želimo, da bi milanski sodniki izrekli objektivno in nepristransko razsodbo. Četudi z vseh strani prihaja v sodno dvorano politika, upamo, da zato ne bo uhajala skozi okna dvorane pravica.“

„Vera in dom“ med nami

Petnajst letnikov družinskega mesečnika koroških Slovencev

Dober teden dni pred Božičem je izšla 10. številka družinskega mesečnika koroških Slovencev »Vera in dom«. Na mestu je, da se ob tej priliki spomnimo spet tihega poslanstva, ki ga vrši mesečnik po naših družinah in vaseh. Tihega poslanstva pravim, ker se mesečnik nikakor ne vsiljuje, ampak dosledno in vztrajno vrši svojo nalogo, ki mu je določena po življenju, ki kliče v nas, v narodu.

Povojna leta so bila tudi za nas koroške Slovence leta velike preizkušnje. Politična napetost v lastnih slovenskih vrstah z odklonitvijo nam svetovnonazorno tuje marksistične ideologije je poklicala na dan z letom 1949 kulturni mesečnik »Družina in dom«, ki je duhovno pripravil tla za ustanovitev Narodnega sveta koroških Slovencev.

Glavni urednik revije je napisal za uvod mesečniku: »Če hočemo biti narodni, moramo zdravje naših družin čuvati s sveto ljubosumnostjo. Iz zdravih družin hočemo v zdravo narodno in božjo družino srečni bodočnosti naproti!«

Če pregledamo narodno življenje preteklih petnajstih let, potem je treba priznati, da je to življenje sooblikoval tudi naš družinski mesečnik z duhovno poglobitvijo narodove najmanjše, a najvažnejše življenjske celice.

Ob izoblikovanju katoliškega tabora koroških Slovencev je stal tudi naš mesečnik pred vedno novimi nalogami. Kulturne stike z matičnim narodom so onemogočale politične prilike v sosednji državi, s severa je pritiskal nemški nacionalizem ter ogrožal vse naše narodno delo, predvsem ljudsko šolstvo, urejeno na osnovi odredbe iz leta 1945. Ob teh dejstvih je bilo treba odpreti lastno kulturno delo na tozadevna prizadevanja naših rojakov v zamejstvu, na Goriškem in Tržaškem, ter tako utrditi vrste katoliških narodnih delavcev zaradi čim močnejše narodne obrambe. Iz teh stikov se je porodila misel kulturne revije zamejskih Slovencev. Tako so se leta 1954 pridružili kot sotrudniki našega družinskega mesečnika Tržičani in Goričani s posebnim uredniškim pododborom v Gori in Trstu ter skupno s koroškimi Slovenci do konca leta 1956 oblikovali kulturno lice zamejstva.

A usepovod je sililo življenje na dan. Zato se ne čudimo, če smo imeli leta 1957 naenkrat dve življenja zmožni reviji, na Primorskem »Mladiko«, na Koroškem pa naprej naš mesečnik »Vera in dom«.

Na literarnih sestankih in srečanjih so koroški kulturni delavci polagali vedno večjo skrb na leposlovje s ciljem, da doživimo tudi med koroškimi Slovenci literarno pomlad. To prizadevanje je našlo

svoj odsev v naslednjih letnikih »Vere in doma«, dokler se ni življenje mladih odločilo za lastno literarno glasilo »Mladje«. Pet števil je medtem izšlo. Flori Lipuš, ki je zbudil kot sotrudnik »Vere in doma« veliko pozornost s svojimi erticami, je postal njegov glavni urednik; drugi zvesti sodelavec našega mesečnika Valentin Polanšek pa je pred kratkim izdal svojo prvo pesniško zbirko »Grape in sonce«.

Ob samostojnem literarnem glasilu mladih ter razveseljivih pojavih načrtovanja lastnih pesniških zbirk in pripovednih del — marsikaj je tozadevno v pripravi — je »Vera in dom« kot družinski list tiho nadaljevala svoje poslanstvo, ki nikakor ni prenehalo. Saj more le iz zdravih družin rasti zdravo narodno delo. Zato velja slej ko prej vsa skrb duhovni poglobitvi na

Valentin Polanšek: „Grape in sonce“

Literarno zainteresirani koroški Slovenci je imel v zadnjih tednih vzrok za veselje ob izidu okusno opremljene zbirke Polanškovih pesmi »Grape in sonce«. Valentin Polanšek, ki je šolski upravitelj na Obirskem, stopa prvič s celo zbirko pesmi pred slovensko javnost, medtem ko se je prej že poskušil v prozi. Janko Messner, ki je knjigi dal na pot spremne besede, poudarja, da je rasla pesniška beseda pri Polanški pretežno iz težkih življenjskih prilik ter iz socialne bede.

V uvodnih stihih »Kdo sem« se nam pesnik predstavi:

»Iz zamolčenih pričakovanj sem bil spočet:
Dninarska dekle — moja mati —
je zaupala kmečkemu sinu — mojemu očetu.«

In ta pesnik išče izhoda iz samote, ga najde v pesmi. Priče osebne izpovedi so pesmi prve skupine, kljub temu pa so po vsebini in po obliki zelo heterogene. So tu verzi, ki dobivajo moč iz preprostega podajanja čustev, kakor n. pr. čudovita »Najina pomlad«. Pesniku se pozna, da je zelo povezan z naravo, ker se vsopovsod priroda harmonično prilagodi človeškemu stremljenju in obratno. »Piščal bi postal pastirja z Obirja«: ljubezen se vzbuja in razcveti v naravi.

Poleg teh bolj preprostih verzov pa najdemo liriko z izrazito težko in včasih celo preobloženo metafoniko. V pesmi »Pri tebi« pravi:

»Priplula si z jadri šepetanja
v pramene teh žejnih pogledov,

Iz življenja študentov na Dunaju

Konec preteklega tedna je bil v življenju naših dunajskih študentov razgiban. V četrtek, dne 5. decembra 1963, je obiskal Klub slovenskih študentov na Dunaju predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko, ki se je pripeljal na Dunaj na skupne razgovore z zunanjim ministrom. V klubskem krogu je govoril o pripravah na dunajske razgovore in o njih pomenu za nadaljnji razvoj koroškega vprašanja.

Obdelal je tudi zadnje dogodke na Koroškem v zvezi s prizadevanjem koroških Slovencev do pravične ureditve učnega jezika pri verouku. Nato se je razvila živahna in odkri-tosrčna diskusija.

Po dobro uspelem Miklavževem večeru v petek pa so obiskali študentje zadnjo soboto pod vodstvom dr. Karla Piuca, lektorja za slovenščino na dunajski univerzi, najznamenitejše stavbe, ki sta jih zgradila pokojna slovenska arhitekta Jože Plečnik in Maks Fabiani na Dunaju. Občudovanja in vsega priznanja vredno je delovanje obeh pionirjev moderne arhitekture na Dunaju. Stavbe, ki so bile zgrajene med leti 1897 in 1913, so bolj moderne kot prenekatero hiše iz poznnejših desetletij.

Najvažnejša Fabianijeva dela na Dunaju so »Artaria« na Kohlmarktu (iz l. 1901), trgovska hiša v Ungargasse 59 (iz l. 1897) ter »Urania«, ki jo je dala zgraditi dunajska občina leta 1909 kot nekaj ljudsko-izobraževalni center ob Donavskem kanalu.

Eden izmed najbolj značilnih Plečnikovih spomenikov na Dunaju je tako zvana Zacher-

lova hiša (Zacherlhaus, v Brandstätte v prvem okraju). V to stavbo, ki jo je dal zgraditi tovarnar Zacherl leta 1905, je zlihl Plečnik toliko originalnosti in genialnosti, da spada še danes med najmoderneje zgradbe tega mestnega predela. V tretjem okraju stoji v majhnem parku vodnjak, ki so ga postavili Dunajčani v spomin županu dr. Karlu Luegerju. Za ta vodnjak je napravil Plečnik arhitektonsko zasnovo. V 16. okraju pa stoji prva železobetonska cerkev v Avstriji — tudi Plečnikova ustvaritev iz leta 1913. Ob tej preprosti, pa vendar zaradi svoje izvirnosti nadvse prikupni in še vedno moderni sakralni stavbi je rajni mojster tako rekoč izkerval. V gradbeništvu strašno konzervativni Dunaj ni bil najbolj idealno ustvarjalno področje zanj. Plečnikovi najslavnejši spomeniki stojijo v zlati Pragi in beli Ljubljani.

Plečnik in Fabiani sta bila oba pristaša tako zvane »secesije«, ki je napravila ob prehodu v 20. stoletje na Dunaju pravo revolucijo v gradbenem delovanju.

Omeniti moramo tudi grob dunajskega škofa Slatkonje, ki leži pokopan v stolnici svetega Stefana. Slatkonja je bil Ljubljčan; na svoj nagrobni spomenik je dal zapisati, da je bil po rodu Slovenec (»natione Carnus« — po rodu Kranjec; Kranjec je bil takrat v 15. stoletju in pozneje še splošni naziv za Slovenca). Ta škof ima tudi močne zasluge za dunajsko kulturno življenje; saj je on med drugim ustanovil tudi »Dunajske slavčke« (Wiener Sängerknaben).

S temi obiski so se poklonili slovenski študentje spominu treh velikih Slovencev, ki so delovali na Dunaju.

ših družin. Črpajo naj tudi v bodoče iz odločnega katoliškega in narodnega prepričanja, ki je in ostane porok narodnemu življenju vobče.

V vrsti urednikov družinskega mesečnika Mohorjeve družbe srečamo imena: dr. Vinko Zwitter, Alojzij Nemec, za Primorsko prof. Jože Peterlin, dr. Paule Zablatnik, dr. Valentin Inzko in Lovro Kaselj, župnik v Hodišah, ki urejuje »Vero in dom« od leta 1960 dalje: skrbno, vztrajno, z ljubeznijo in prepričanjem, da moramo storiti vse za naše družine, ako nočemo, da se vdajo vabam materialistično usmerjenega sveta ter po duhovni smrti umro tudi narodno.

Veliko in važno je torej poslanstvo, ki ga vrši v našem narodnem življenju »Vera in dom«. Da bi se njenega pomena zavedali vsi ter jo vsled tega tudi podprli s svojim sodelovanjem in branjem, je želja onih koroških Slovencev, ki sta jim slovenstvo in katolištvo vir neusahljive moči in volje do življenja!

z zlatim nakitom dehteče polti
kipijo tvoje grudi.«

Povezanost z naravo, še več, bujna zaljubljenost v našo domačo naravo pa pride predvsem do izraza v drugem delu zbirke. Pri branju vsake teh pesmi si bravec zaželi pomladnega jutra in travnikov in njiv, vetra in uspavajočega brenčanja žuželk. Naj navedem nekaj naslovov: »Jutranji obrisi«, »V predpomladi«, »Rodna zemlja«, »Veter v travi« itd. Pomlad je za pesnika čas, ki vedno spet vstaja v pesmih. Toda tudi ostali letni časi so teme pesmi.

Najbolj preproste, najbolj blizu ljudskemu tonu narodne pesmi so verzi tretje skupine, ki opevajo našo Koroško. V pesmi »Koroška« Polanšek Korošce označi takole:

»Mi smo rod Miklove Zale,
Kralj Matjaž pa čuva nas.

Gregor Rihar, oče naše cekvene glasbe

(Nadaljevanje in konec)

Kako so takrat peli?

Rihar je pa dal pravo obliko tudi našemu zborovskemu in ljudskemu cerkvenemu petju.

Po mnenju Franceta Marolta je nastalo pri nas večglasno petje proti sredini 19. stoletja; torej v času Riharjevega delovanja v Senklavžu. Ravno v njegovi dobi so se razvili po naših cerkvah zbori. Takrat niso poznali pevskih zborov v tem smislu kot danes, ko imamo pri zboru včasih 20 ali več pevcev in pevk. Takrat je organist, ki je bil navadno učitelj, zbral štiri pevce, odnosno pevke: to je bil zbor. Tudi v najmanjši fari je bilo lahko dobiti štiri ljudi, ki so imeli posluh, lep in visok glas ter ljubezen do petja. Če je imel učitelj le malo večjo družino, je lahko sestavil iz nje dober pevski zbor. Navadno je pel sam, njegova žena in dva ali trije otroci, pa je bil zbor. V Riharjevem zboru je pela njegova sestra, ki je imela neprekosljiv sopran, pri kateri ni bilo problema za visoke note. Iz teh razlogov so Riharjeve pesmi za izvajanje precej težke; sopran požene v take višine, da jih navadni zbori skoraj ne zmorejo. Isto velja za alt in tenor.

Naši glasbeniki o Riharju

Dr. Mantuani, priznani glasbeni zgodovinar, se je tako izrazil o Riharju, morda malo pretirano: »Rihar je obdržal svoj dalekosežni vpliv nad 60 let. Vsaka nota njegovih spevov diha čisto, slovensko dušo in slovenski narodni okus, kakor se je vko-reninil v najširših plasteh slovenskega ljudstva izza pozno-baročne dobe. Riharjev slog kaže slovensko dušo glede glasbe v tako ostro zarisanih potezah, kakor do sedaj še noben drugi ne.«

Objektivnejši je Stanko Premrl, ki piše, da se je Rihar »na eni strani oziral precej na značaj našega narodnega petja in po drugi strani ubiral melodije v zelo prikupljivem tonu, odvisnem kolikor toliko od tega še močno gospodujočega lahkotnega laškega sloga.«

»Vendar pa,« tako pravi dr. Dolinar, »je znal Rihar zadeti ono struno, ki je ganila naše ljudi tedaj v njegovem času in jih nič manj ne gane še danes.«

Prof. Matija Tomc pa pravi o Riharju: »To je eden najstarejših slovenskih sklada-

Dol do Jadrana obale
sega naše pesmi glas!«

»Sosed pri sosedu« pa opominja nas in soseda v deželi k mirnemu in enakopravnemu sožitju:

»Zato, sosed v skupni domovini,
bodiva vrtnarja
lepših skupnih bodočih dni —
in ne drug drugemu grobarja!
Vsakdo rad živi!

Iz pesmi četrte skupine hoče s silovito močjo na dan tisto hrepenenje po lepših dneh, po dneh brez vojne in sovraštva. Hkrati pa iz teh verzov izžareva tudi hrepenenje po pravičnejšem svetu tam onkraj smrti, saj še Bog zbeži pred ljudmi v nebo (»Komemoracija na vnebohod«). In tudi tu najdemo poželenje po kmečki, to se pravi, po naravni pristnosti:

»Takšen želim biti,
kot je vonj ajdovih žgancev
in sopara zavelega mleka —
tako pristno jutranji za ves dan!

Takšen želim biti,
kot zateglo žebranje
in skupnosti kmečkega španja —
tako spojen s krujo in zemljo!«

Spojene z našo koroško zemljo so pesmi Valentina Polanška. Tu in tam bi si še želeli formalne dovršenosti in vsebinske zaokroženosti. Vsekakor pa je bravec prese-ničen nad tem, kako globoko segajo verzi te 76 strani obsegajoče zbirke do srca — in to je končno znak prave umetnine.

Še več takšnih zbirk bi si želeli izpod peres koroških pesnikov in v koroških založbah. Po zbirki Milke Hartmanove »Moje grede« (Mohorjeva založba) je to druga pesniška zbirka po vojni (Založba »Drava«).

Zbirko, ki stane 25 šilingov, vsem toplo priporočamo.

Dr. R. V.

teljev, vendar se njegove pesmi, ki so nekatere že nad 100 let stare, še vedno sveže glasijo z naših cerkvenih korov. Ob marsikaterih praznikih ni česa pogrešali, ako bi ne slišali Riharjevih pesmi. Z eno besedo: menda ni dobe v cerkvenem letu in ne cerkvene slovesnosti, da se ne bi glasila s kora ena ali druga Riharjeva pesem.«

Kako je vodil petje in orglal?

Kot pevovodja je bil silno natančen. Nikdar ni pohvalil svojih pevcev. Če so mu še tako lepo peli, je le z ramami mihal, češ: lahko bi bilo še boljše... Pri poučevanju mu je včasih zmanjkalo potrpežljivosti, ker je bil hude krvi, čeravno na zunanaj krotak in ponižen. Če pa je v naglici rekel žal besedo, je navadno takoj prošil odpuščanja.

V orgljanju je bil pravi mojster. Se ko mu je v zadnjih letih življenja revmatizem tako skrčil prste, da jih je bilo na rokah samo kakih pet ali šest še uporabnih, je (Konec na 8. strani)

Slikar Valentin Oman nagrajen

Pod predsedstvom župana Ausserwinklerja in prof. Silberbauerja iz Gradca je odločalo 11. decembra 13-člansko razsodišče o osnutkih za dokončno ureditev nove blagoslovitvene dvorane in mrliške veže na celovškem pokopališču v Annabichlu.

Namen tekmovanja, ki so se ga lahko udeležili vsi na Koroškem rojeni in živeči slikarji in kiparji, je bil, dobiti osnutke za poslikanje sten in steklenih površin v teh prostorih.

Glede poslikanja sten je razsodišče priznalo prvo nagrado za osnutek našega koroškega rojaka Valentina Omana iz Štebnarja pri Maloščah. Štiri nadaljnje osnutke in sicer Heinza Glawitschniga, Othmarja Jandla, Ernesta Graefa in prof. Egona Wuchererja, bodo odkupili. Od osnutkov za poslikanje steklenih sten pa je bil izbran za najboljšega osnutek Giselberta Hokeja. Tudi tukaj bodo odkupili štiri nadaljnje osnutke: Hansa Bischofshausena, Ernesta Cerjaka, Kornelija Kollika in prof. Egona Wuchererja.

Našemu koroškemu rojaku iskreno čestitamo.

KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO
Smihel pri Pliberkubo uprizorilo na Stefanovo, dne 26. dec.,
ob pol 3. uri popoldne ljudsko igro

RAZVALINE ŽIVLJENJA

pri Sercerju v Smihelu.

Lepo vabljeni!

GLOBASNICA

(Proces proti „Unterkärntner
Nachrichten“)

Kakor smo svojčas poročali, je prinesel v Wolfsbergu izhajajoči tednik „Unterkärntner Nachrichten“ z dne 22. marca 1963 pod naslovom „Das ist kein Heimatbewusstsein. Ein bedauerlicher Vorfall in Globasnitz, der nur Unruhe stiftet“ v zvezi z zaključno prireditvijo globaškega šivalnega tečaja, pri kateri je govoril prof. dr. Pavle Zablatnik, napad na govornika, češ da je „Hetzapostel“ in da propagira „Transkarawan-kengeist“. Članek se je skliceval na pismo

Pri nas na Koroškem

Občni zbor Združenja staršev Slovenske gimnazije

V soboto, 14. decembra, dopoldne je bil v modri dvorani Doma glasbe v Celovcu občni zbor Združenja staršev Državne realne gimnazije in gimnazije za Slovence.

Zborovanje pri polni dvorani je otvoril predsednik Združenja dipl. trg. Janko Urank. Pozdravil je navzoče in nakazal potek zborovanja. Nato je spregovoril višji študijski svetnik ravnatelj dr. Joško Tischler. Podal je sliko zavoda, ki letos obsega že 12 razredov s 322 učenci. Od teh je 205 fantov in 117 deklet. Deljeni so vsi nižji

danih na razpolago 17 ur v telovadnici. Gneča v poslopju nastane zlasti opoldne, ko prihaja in odhaja v poslopje realke nad 1300 ljudi.

Iz ravnateljstev izvajan je bilo razvideti, s kakšno skrbjo in ljubeznijo vodi našo gimnazijo.

Nato je sledilo tehtno in izčrpno predavanje prof. Franca Inzka. Govoril je o razvojnih problemih naše mladine. Nakazal je nevarnosti, v katerih živi današnja mladina, in poudaril predvsem poslanstvo dobre družine. Otroci potrebujejo toploto doma. Zanje moramo imeti tudi čas. Kako hvaležni so, če se starši ukvarjajo z njimi! Pri vsakem vzgojnem delu pa je potrebna tudi milost božja.

Z veliko pozornostjo in odobravanjem so sledili predavanju.

Ravnatelj dr. Joško Tischler je nato spregovoril o novem šolskem zakonu, potem pa je sledilo blagajniško poročilo. Razvideli smo, kakšno je stanje blagajne, koliko je bilo izdatkov in dohodkov in kaj vse so iz tega denarja kupili. Preglednika računov sta potrdila pravilnost računov. Ob koncu je bila podana razrešnica staremu odboru. V glavnem je bil spet izvoljen stari odbor. Novi člani odbora, ki so bili izvoljeni na izpraznjena mesta, so: Milena Gröblacher, Marija Inzko, Valentin Polanšek. Za preglednika računov je bil izvoljen Ludovik Borovnik.

Ob zaključku je bila ponovno izrečena želja po sodelovanju med šolo in domom, želja, da bi naša mladina ostala dobra in značajna, saj mladina je naš up.

Združenje staršev je ob tej priliki naslovlilo na prosvetnega ministra dr. Drimmla tudi vlogo, v kateri je bila najprej izrečena zahvala za dosedanje razumevanje in podčrtana prošnja po gradnji lastnega poslopja.

Občina Rožek je bila nekdanj velika občina, ker je obsegala tudi ozemlje sedanje občine Ledince in je mejila na prostrano bekštanjsko občino. L. 1910 ali 1911 je pri občinskih volitvah slovenska stranka iztrgala občino Rožek iz rok pristašev nemško-liberalne stranke. Tega udarca nemško-liberalna gospoda v Rožeku ni mogla preboleti. Na njeno prizadevanje je deželna vlada v Celovcu razdelila občino Rožek v dve: Rožek in Ledince, da je bilo zadostno nemškim težnjam. Od tega časa je bil Rožek podpovprečno majhna občina; zato se ji naj zdaj priključi precejšen del lipške občine.

Vidimo torej, da so odločali in še odločajo o usodi naših slovenskih občin narodno-strankarsko-politični interesi strank večinskega naroda: nekdanj vladajoče nemško-nacionalne, sedaj pa vladajoče socialistične stranke. Sodbo si torej lahko ustvari vsak sam o tem, koliko je večini v resnici pri srcu naša narodna in stanovsko-gospodarska blaginja. Če bi kdo hotel trditi, da je n. pr. Lipa nad Vrbo bila odtrgana od Loge veši samo ali predvsem zaradi velike oddaljenosti in ne iz narodno-političnih razlogov, pa vprašamo, zakaj potem niso razdelili tudi drugih morda še obsežnejših občin, kot n. pr. Bekštanj. Pisec teh vrst je bil priča, da so se kot vzrok navajali politični interesi.

Konec libuške občine

Pred tedni smo brali v našem listu, kako se prebivalci občine Blato pri Pliberku pritožujejo, ker so jih oropali za samostojnost. Zato naj danes širša javnost izve, da se tudi mi pripadniki občine Libuče ne strinjamo s tem, da hoče oblast nasilno ukiniti tudi našo občino.

Kot nevihta je prišla ta novica nad nas in povsod povzročila razburjenje. Da bi preprečili razpustitev naše občine, smo začeli pobirati podpise. Te akcije so se ljudje poslužili brez razlike strankarske pripadnosti. Toda izgleda, da je vse zastoj in da je demokracija v tem slučaju prenehala biti demokracija in da volja velike večine ljudstva ne pomeni nič. Tu menda le še velja načelo „Schweigen und weiter dienen!“, po kateri metodi je že Hitler hotel „vzgjajati“ nemški narod in druge, ki jih je podjarmil.

Kot za občino Blato tudi mi lahko rečemo: Če bi bil župan še g. Osterman, bi se temu gotovo odločno upri, čeprav je bil socialist, kajti njemu so bili vsi občani enaki — ne gledé na njihovo strankarsko pripadnost. On se je zavedal, da je župan vseh občanov, ne pa samo ene stranke. Njemu bi bilo pod čast, da bi letal od hiše do hiše ob volitvah in obljubljal ljudem vse mogoče in nemogoče.

Gotovo je na Koroškem še več majhnih in finančno slabše situiranih občin, kot sta Blato in Libuče, pa so jih pri tem zadnjem preurejanju pustili v miru! Kaj je torej vzrok tej priključitvi? Saj so se še Pliberčani branili tega, ker se bojijo, da bo po tej priključitvi za župana povečane pliberške občine verjetno izvoljen pripadnik socialistične stranke, kar se do sedaj še ni zgodilo v Pliberku. Vemo, da so občinske volitve skoraj pred durmi, zato se je pa tako mudilo s priključitvijo. Razen tega se večinske stranke zavedajo, da je obstajala v občini Blato nevarnost, da bi pri prihodnjih volitvah zmagal slovenski župan; saj bi že pri zadnjih volitvah skoraj prišlo do tega. Kadar pa je treba nastopiti proti Slovincem, pa se sporazumejo med sabo, čeprav se sicer gledajo kot „pes in mačka“. Mi, koroški Slovenci, smo, kot izgleda, za avstrijski večinski narod drugačni, manjvredni ljudje, kot pa so n. pr. Južni Tirolci, ki so manjšina pod Italijo.

Po razsulu stare monarhije so nekateri avstrijski politiki in listi zagnali krik o nezmožnosti obstoja močno okrnjene Avstrije. Pa jo pogledjte danes, kakšno življenjsko moč in veljavo si je že pridobila v mednarodnem svetu! Medtem je sicer Hitler pred dobrimi 25 leti deloma s pomočjo avstrijskih nacistov izvršil proslulo „anšlus“; tega in njegove posledice imamo na žalost še vsi dobro v spominu.

Tukaj se ponavlja nekaj podobnega v našem. Tudi Hitler je kričal, da ne mara nobenih Čehov. Pliberčanom enako ne bodo slovenski občani posebno „pri srcu“; nikakor pa jim seveda do sedaj ni in tudi v bodoče ne bo „smrdel“ naš denar, katerega puščamo v Pliberku ob nakupovanju blaga ali pa v obliki plačevanja davkov in taks, da bi jim na ta način med drugim podprli tu-

(Dalje na 8. strani)

DA NE BOSTE ZAMUDILI!

V petek, dne 3. januarja, bo v vseh prostorih celovškega Doma umetnikov (Künstlerhaus)

Ples slovenskih akademikov

Ob 20. uri bo naša mladina zaplesala polonezo, ki jo je naštudirala plesna šola Tachler, potem pa se boste prijetno zabavali ob zvokih celovške godbe ter „Veselih Plajberžanov“. Zbor „Rožanskih fantov“ pa bo skrbel za izbran pevski program.

Vstopnice dobite po 20 šilingov v predprodaji od 27. decembra naprej od 8. do 17. ure v pisarni Krščanske kulturne zveze v Mohorjevi hiši, Viktringer Ring 26. Obenem lahko rezervirate tudi mize. Vstopnice pa dobite tudi po telefonskem naročilu (0 42 22/43 58) ali pri večerni blagajni.

Vsi ste prisrčno vabljeni, da se spoznamo ob prijetni zabavi.

Vabi pripravljalni odbor

domačega župnika, ki pa je izjavil, da tozadevnega pisma ni pisal.

Profesor dr. Zablatnik je vložil po svojem zastopniku dr. Janku Tischlerju tožbo proti odgovarjajočemu uredniku Schoberju. 28. novembra t. l. je prišlo do obravnave pri okrajnem sodišču v Celovcu. Urednik Eduard Schober, ki se je izgovarjal s tem, da tisti dan ravno ni bil navzoč v Wolfsbergu, je kljub temu bil obsojen na plačilo 500 šilingov kazni in stroškov procesa. Poleg tega mora v prvi ali drugi številki svojega lista objaviti obsodbo, potem ko je ta postala pravomočna.

NAROČNIK IZ NEMČIJE PIŠE:

„Jaz, podpisani Jakob Lavrič, vam pišem, da sem star naročnik in sicer že od leta 1945 in zmeraj pravilen, pošten in točen plačnik. Ker bo moja naročnina zadnjega decembra tega leta ugasnila za „Naš tednik - Kronika“, vam tukaj v pismu pošiljam 20 nemških mark spet za eno celo leto, do zadnjega decembra drugega leta.

Upam, da me boste pravilno razumeli. Nikarte mi zameriti: moja pisava je slaba, ker se mi roke tresejo, imam tudi vrtoglavo. Stari dnevi prinesejo vse slabo s seboj. Imam že 88 let in bi rad umrl. Svete maše se udeležim vsak dan in več roženkancev zmolim na dan. To je moja nebeska sladkost. Imam svojo sobo in dobro postrežbo.

Takega življenja, kakor ga imam sedaj, nisem imel še nikoli. Hrana je zelo dobra in zadostna, vsake 14 dni nam operejo. Zdravnika in zdravnica imam brezplačno. Strežejo nam sestre usmiljenke.

Tukaj nimam nobenega Slovenca. Vsi okoli mene so sami pristni Nemci, pa se dobro razumemo. So prijazni do mene, olikani in postrežljivi. Tako sem se jih že kar privadil. Ko jaz zapojem slovensko, me z veseljem poslušajo in jim je to jako všeč.

V „Našem tedniku“ berem, kako delate na Koroškem. Seveda to mene toliko ne zanima, ker veliko reči ne poznam. Vas vse lepo pozdravljam! Z Bogom!“

(Veseli smo Vašega pisma, dragi nam rojak! Bog Vas ohrani pri zdravju in zadovoljstvu tudi v novem letu. Lep zglede poštenega, krščanskega in zavednega Slovenca dajete sredi tujine. Tudi mi Vas pozdravljamo! — Uprava.)

razredi razen drugega, od višjih pa ima vzporednico peti razred.

Slej ko prej je največja težava popoldanski pouk in pomanjkanje prostora v telovadnici. Za 12 razredov je

Politično barantanje s slovenskimi občinami

(Dopis z dežele)

Po pravici se zgražajo naši ljudje nad sklepom večine deželne vlade, po katerem bodo nekatere, vsaj po govorici prebivalstva skoraj čisto slovenske ali pretežno slovenske občine prenehale obstajati in se priključijo mestnim in drugim občinam kot n. pr. Blato in Libuče k Pliberku itd.

Maloštevilnim med nami pa bo znano, da se je v preteklosti, za časa nemško-nacionalno-liberalne vlade na Koroškem, v stari monarhiji, postopalo z našimi občinami iz istih nacionalnih in strankarskih razlogov ravno narobe, seveda spet v našo narodno škodo kakor sedaj. Tedaj so namreč zavedno-slovenske občine trgali in delili, ker so to narekovali „nacionalni interesi“ na nemški strani. Primer za to sta občini Lipa nad Vrbo in Rožek.

Lipa nad Vrbo je spadala do l. 1902 k občini Loga ves. Ker je bila ta občina

Drav
vesele, srečne
božične praznike!

A. FUNDER JUN.
FASERPLATTENFABRIK
ST. VEIT/GLAN

Kaj vpliva na zimsko nesnost

Značilnost kmečkega drobnega perutniarstva je občasna ali sezonska proizvodnja. To pomeni, da kokoši nesejo največ in vse naenkrat v pomladanskih mesecih, na jesen in pozimi pa jajc primanjkuje. Pogosto jih nimajo niti za lastno porabo. Mislijo, da drugače itak ne gre in da se ne izplača truditi proti temu naravnemu pojavu.

Na srečo so se med perutninarji našli tudi taki, ki niso vrgli puške v koruzo in so raziskali vzroke za ta pojav. Danes že točno vemo, kaj vse je treba ukreniti, da kokoši nesejo, ko je na trgu najmanj jajc. Osem osnovnih ukrepov je treba izvršiti: izbrati primerno pasmo živali; med temi živalmi z odbiro izbrati take, ki niso nagnjene k zimskemu počitku — torej dobiti selekcionirane nesnice; uravnati čas valjenja ali nabaviti en dan stare piščance takrat, da jarche prično nesejo v jeseni; v zimskem času še posebno skrbno krmiti živali; urediti tako kurnico, da se da zračiti in čistiti; nuditi živalim toliko toplote, da se udobno počutijo in da ne zmrzuje voda, ki jo morajo vedno imeti na razpolago; ko je kratek dan, osvetljevati kokoši tako dolgo, da imajo vsak dan 14 ur svetlobe; končno, da je stare kokoši treba redno izločati, ker se redkokdaj izplača rediti kokoš dalj kot dve leti.

O vsakem od teh ukrepov bi lahko zopet na dolgo razpravljali, vendar nam čas in prostor ne dopuščata, da bi vso modrost naenkrat opisali. Jasno je, da težke pasme niso primerne za nesnost in da se je v tem primeru treba odločiti za štajkerjo, leghorn ali v nekaterih primerih za njuhempših. Selekcioniranih živali ni bilo v zadnjih letih mogoče nabaviti. Izjema je le leghorn pasma iz Neverk. Čas za nabavo piščancev je od marca do junija. O vseh teh stvareh smo že podrobneje pisali, nanje bomo še opo-

zarjali, v glavnem pa se sedaj za to zimo ne da nič ukreniti, ker je čas vzreje že mimo.

Opozorili pa bi radi na ostale ukrepe. Stare kokoši, torej kokoši, ki imajo za seboj že tretje leto nesnosti, izločimo. Računajmo s tem, da pozimi kokoši ne najdejo zunaj tiste krme, ki jo najbolj potrebujejo: beljakovin, vitaminov in rudnin. Zaradi tega je treba prav skrbno pripraviti kokišim krmo. Nastrgajmo jim rdečega ali rumenega korenja, takoj, ko pade sneg. Ječmen, pšenico ali druga žita, ki so nakalila na toplem in vlažnem prostoru, krmimo živalim. Sesekljajmo in zdrobimo jim kosti in mesne odpadke. Napajanje s posnetim mlekom ali dajanje krvi v pičo lahko veliko pomaga pri zboljševanju preskrbe z beljakovinami. Tudi oljne tropine dajamo v krmo poleg žita ali kuhanega krompirja. Odpadki od jedi so pogosto zelo dobra krma, posebno če so mastni (toda ne premastni). Najbolj preprosto pa je, če lahko nabavimo dobre krmne mešanice, pri tem moramo pa še posebej paziti na račun, da ne bomo po nepotrebnem imeli stroškov. Poprej je namreč treba zagotoviti vse ostale pogoje za nesnost.

Vse preveč mislimo, da je slabši nesnosti kriv mraz. S poskusi je dokazano, da mora biti v kurnici ponoči 5 stopinj nad ničlo, podnevi pa lahko pade temperatura pod ničlo, le da ne zmrzne voda, da imajo živali dobro krmo, dovolj svežega zraka in svetlobe. O teh stvareh drugič kaj več. Za danes naj omenimo le še pomen osvetljevanja: zvečer prižgimo v kurnici luč; na 10 kv. metrov prostora zadošča že žarnica s 40 W. V zimskem času naj gori 3 do 4 ure, torej do osmih ali devetih zvečer. Jasno pa je, da tudi svetloba sama ne bo pomagala, če ostalih pogojev ne bomo izpolnili. Lfr.

PTICE PEVKE

Ptice pevke požro pozimi in poleti vsak dan na tisoče škodljivih žuželk. Zelo požrešne so, in to tembolj, čim manjše so, ker so zelo živahne in imajo telesno toploto do 45° C. Par senic z mladiči požre na leto čez sto kg raznih žuželk.

Najzaslužnejše so tiste ptice, ki ostanejo pri nas tudi čez zimo in iščejo zajedavce v njihovih skritih in težko pristopnih zimskih zavetiščih. Zato jih privabljam na vrtove, pomagajmo jim pri postavljanju gnezdnih in s hrano pozimi! Zlasti jim moramo pomagati v mestu, koder je malo primernih duplin za gnezdenje. Že jeseni jim postavimo gnezdišča ali valilnice, ki naj bodo čim bolj podobne naravnim drevnim duplinam. Postavimo jih na vrto vsaj 3 m visoko, z odprtino proti vzhodu in tako, da mačke ne morejo do njih.

Pozimi pa ptice krmimo. V začetku zime postavimo krmilnice, ki jih v času mraza, snežnih viharjev, poledice in ivja pridno zagalamo s semenjem, ki vsebuje maščobo. Primerno je seme konoplje, sončnic, maka, kumar, bučnic, prosa in raznega plevela. Še bolje, če jim pripravimo pogačo iz stopljenega loja in semenja, oboje zmešano v razmerju 2:3. Ohlajeno pogačo postavimo v koščkih ali celo v krmilnico.

Drobecv kruha in odpadkov iz kuhinje

ptičkam ne nastavljam, ker se naglo pokvarijo in ptički od njih zbole. Streha krmilnice naj bo nizka, da veter ne zanaša vanjo dežja in snega. Najboljše so take krmilne naprave, ki jih vrabci ne morejo izkoriščati, in so tako postavljene, da ptic ne morejo zavratno napadati mačke. To je krmilni zvon, čigar spodnji rob je širok približno 1 cm in se ga seničke lahko oprijemljejo, vrabci pa ne morejo blizu, ker nimajo oprijemalnih krempljev.

Praktične mere

Praktične mere za vsakdanje življenje: čajna žlica je okoli 5 cm³, čajna žlička rastlinskega praška 1.50—2 g, žlička soli ali sladkorja 2—3 g, jedilna žlica vsebuje okoli 15 cm³ tekočine ali toliko g, vinski kozarec 100—125 cm³ ali toliko g, noževa konica pa četrtno do polovice čajne žličke. Kadar ni tehtnice pri roki, naj nam bo za merilo, da vsebuje čajna žlička 4 g vode ali 5 g soli, ali 7 g riža, kaše ali drugega zrnja. Zvrhana velika jedilna žlica moke tehta 25 g, ravno tako tudi riža ali po 30 g kaše, sladkorja, masla ali masti. Kocka sladkorja tehta 5—8 g. Kadilec nosi vedno majhno merilo s seboj, namreč vžigalice: škatlica vžigalic je dolga „za las“ več kakor 5 cm.

Blagoslovljen Božič in uspehov polno leto 1964

želimo vsem sodelavcem, naročnikom, oglaševalcem, bralcem in podpornikom ter prijateljem našega lista doma in po širnem svetu s prošnjo, da nam ostanejo zvesti tudi v bodočem letu.

Zahvaljujemo se vsem, prav posebno pa našim dopisnikom po lepih krajih Podjune, Roža in Zilje za požrtvovalno sodelovanje in zvestobo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Mali pujski

Pujski morajo dobiti za uspešen razvoj že v prvi mladosti zadosti krepke hrane, ki mora vsebovati dovolj polnovrednih beljakovin, vitaminov in rudninskih snovi. Prva hrana pujskov starosti od 10 do 14 dni naj bo torej ječmen v zrnu, po 10 do 14 dneh pa lahko pokladamo prašičem ječmenov zdrob, pomešan s polnim ali posnetim mlekom v obliki goste kaše. Pri doraščajočih prascih, starih 3—5 tednov, opažamo zelo pogosto malokrvnost, pač zaradi pomanjkanja železa v krvi. Barva kože in sluznic postaja bleda, dlaka izgubi sijaj, pujski pa tek, zaostajajo v rasti; nastopijo tudi prebavne motnje in driska. Pujskom moramo torej železo umetno dodajati.

Doječi svinji-materi pomagamo dnevno do dvakrat ali trikrat seske z raztopino zelene galice ali pa damo pujskom raztopino te galice s hrano. V litru vroče vode raztopimo 25 gramov zelene galice, k hrani pujskov pa dodamo dnevno na vsakega prasca po eno žlico te raztopine. Dobro je tudi, ako omogočimo prascem, da rijejo v rdeči glini, kjer so večje količine železa.

Zaradi razkuženja prebavil dajemo pujskom tudi lesno oglje, ki preprečuje drisko. Sredstvo proti driski je tudi praženi ječmen. Razen malokrvnosti opažamo pri mladih pujskih večkrat sajavost: na koži 5—8 tednov starih pujskov se najprej pojavijo mozolčki, veliki kakor proseno zrno, ki hitro potemni in se pokrijejo s temno, tanko skorjico. Prašičkova koža postane suha,

slabo gibka, umazana in temnosiva, kakor bi bila posuta s sajami. Prašiček ima manj teka, shujša, zaostaja v rasti in driska. Ta vzrejena bolezen je predvsem posledica pomanjkanja nekaterih vitaminov B, na katerih so skoraj vsa krmila zelo siromašna, v velikih količinah pa jo vsebuje pivovarski kvas. Na enega prasca je treba dodati k ostali hrani dnevno okrog 30 gramov kvasa; pričeti pa je treba z nekoliko manjšimi količinami, da se pujski navadijo na okus. Z navadnim pekarniškim kvasom bi morale biti količine 2—3-krat večje. Pivovarniški kvas pa vsebuje poleg velikih količin vitamina B tudi 32 odst. beljakovin, zato je upoštevanja vreden kot zelo bogata beljakovinasta krma. Pranje in mazanje kože pa pri sajavosti seveda ne zaleže.

Pol ure dremanja

Pol ure dremanja po kosilu ali pred večerjo je po sodbi mnogih vredno prav toliko, kakor tri ure spanja, preden se zjutraj zbudimo. Ljudje, ki pravijo, da jim zadostuje le nekaj ur nočnega spanja, so zvečine taki priložnostni dremači. Za vsako gospodinjstvo je dobro in koristno, če ujame čez dan kadar koli vsaj toliko priložnosti, da si odpočije za 10 minut. Zlasti po kosilu, preden so loti pospravljanja, jo bo kratek oddih močno poživil. Vsakodnevni počitek z zleknenimi nogami v višini bokov pospešuje krvni obtok in osveži ves organizem.

JOSEF MAYERBRUGGER

MOJSTER ZA KRITJE Z OPEKO IN ŠKRILJEM

CELOVEC-KLAGENFURT-West, Prinz-Eugen-Strasse
TELEFON 42-76

LASTNI KAMNOLOM

Izvedba vseh strešnih del za cerkve, stolpe in gradove

Nadalje izvedba vseh eternitnih del po želji.

Brezmesno gibanje

Ze dolgo časa nekateri pridigajo, da je za človeka najbolj zdravo, če ne je nič mesa. To so tako zvani vegetarijanci.

Zdi se, da je vprašanje, ali hoče kdo jesti meso ali ne, zadeva posameznih žolodcev, kvečjemu zdravniških predpisov. V resnici pa ni tako. Pri nas so se pred prvo vojno precej ostro med sabo prepirali abstinentje in vinopivci. Zaradi protialkoholnega gibanja je prišlo tudi ponekod drugod do hudih političnih sporov, na primer v Združenih državah Sev. Amerike.

Zdaj je pa prišla nova nevarnost zaradi nastopa mesojedcev in rastlinojedcev ali vegetarijancev. Pobudnik brezmesnega gibanja je 70-letni Amerikanec Simon Gould. Zbral je že nad 3 milijone pripadnikov brezmesnega gibanja. Gouldova „brezmesna zveza“ pa nima namena skrbeti samo za zdravje ljudi, ki se bašejo z mesom in mastjo. Po njegovem mnenju so rastlinojedci bolj poštenega in mirnega značaja; obenem so tudi bolj inteligentni in miroljubni.

Novo gibanje si je zato vteplo v glavo, da mora v vsaki državi spraviti na odločilna mesta svoje pristaše. Tako bosta zavladala na svetu mir in red. Gibanje proti mesni hrani, tako sodijo vegetarijanci, mora postati mednarodno in politično. Voditelj Gould hodi že po svetu kot apostol svoje misli. V minulem poletju se je mudil celo

v Trstu, torej blizu nas. Od tod je krenil v Sovjetsko zvezo, kjer pridiga proti mesu in prepričuje ljudi, da naj postavijo na važna državniška in politična mesta samo rastlinojedce.

Po novem se torej ne bomo menda več ločili po narodnosti ali po političnem prepričanju, marveč po — hrani in žolodcih! nl.

Na ameriškem trgu sta se pojavila tudi dva nova kuhalnika za kavo s posebnimi filtri, ki zadržijo kavino usedlino in omogočajo uporabo zadnje kapljice kave v loncu, ne da bi pri tem prišla v skodelico gošča. Novi kuhalnik za kavo se imenuje „Filter Drip Coffee-Maker“.

Blagoslovljene in veselo božične praznike ter srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem z zavestjo, da bi tudi v letu 1964 ostali zvesti domači tvdki

Joh. Lomšek

ŠT. LIPS (Tihaja)

P. DOBRLA VES

Vsem odjemalcem tudi sporočamo, da dostavimo naročene oz. kupljene predmete na dom.

VELETRGOVINA

Friedrich Jungbauer

OGH

CENTRALA:

Klagenfurt,
10.-Oktober Straße 28
Telefon: 57-73, 33-26

PODRUŽNICE:

Villach, telefon 40-81
Völkermarkt, telefon 288
Wolfsberg, telefon 21-70
Feldkirchen, telefon 21-80

„Zveza dobre volje“

Posebno ob božičnih praznikih slavi „dobra volja“ svojo zmago. Saj je božično oznanilo sporočilo blagovanja vsem, ki so blage volje. To oznanilo so prinesli angeli iz nebes ob rojstvu „Kralja miru“.

Kdo naj bo „dobre volje“, če ne predvsem mladina; med njo pa še posebno katoliška mladina, ki je borec za božje kraljestvo miru in ljubezni! V sebi ima bogastvo božjega življenja, ki pa se na zunaj javlja v neumazanem veselju in nesebični dobroti. Z drugimi besedami: katoliška mladina je prva poklicana, da uresniči v javnem življenju program svete noči: „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

V Nemčiji in drugod deluje posebna „Zveza dobre volje“, ki na svojstven način organizira ljudi dobre volje v posebno poslanstvo. Cilj te organizacije je prinesiti svetu več veselja in zadovoljstva. Za pristop je potrebna le pripravljenost izpolnjevati dvanajst pravil. Vpisni seznam vodi sam Bog, preizkusna doba pa je celo življenje. Članski prispevek se plačuje z molitvijo, društven znak pa je vesel obraz, dočim je članska izkaznica vztrajno veseloje...

Pravila društva...

1. vsak dan moliti za enega izmed bližnjih.
2. stalno izžarevati veselje, katerega naj bodo mnogi deležni.
3. biti vedno nasmejan in tudi v težavah biti prijazen.
4. pri drugih iskati dobre lastnosti in jih tudi priznati.
5. slabe lastnosti bližnjih ne iskati; če pa je treba bližnjega karati, ga je treba z veliko obzirnostjo.
6. mnenja drugih iskreno prejemati in pravično presojati.
7. pustiti druge govoriti in jih pozorno poslušati.
8. tudi popustiti, čeprav bi imeli prav, če to dopušča vest.
9. svoje lastne napake odkritosrčno priznavati.
10. nikdar reči „ne!“, posebno nobene prošnje ne odkloniti; če pa je že treba reči „ne“, tedaj je posebna umetnost prepričati drugega o dobri volji.
11. vsak dan doprinesti žrtev dobre volje.
12. pridobivati vztrajno ljudi za članstvo „Zveze dobre volje“.

Pravzaprav bi moral biti vsak kristjan član te zveze; treba bi bilo samo zapovedi ljubezni v vsakdanjem življenju uresničevati. Tako je bilo nekoč, ko so bili vsi bratje „enega srca in enega duha“...

ZA MLADINO IN PROSVETO

Služi resnici!

„Resnica vas bo osvobodila,“ je zapisano v knjigi življenja. Ker je resnica božja hčerka, je odsev neskončne Resnice. Zato pa je služba resnici za mladega človeka najčastnejša služba.

Da se ohrani resnica neokrnjena, je izročena v varstvo avtoritete cerkvenih in svetnih ustanov. Te ustanove so dolžne vedno in povsod zastopati le to, kar je v skladu z njim zaupano resnico; silna je njih odgovornost pred Bogom in družbo, če se v moči svoje avtoritete izneverijo svoji nalogi. Države, ki so se oklenile krivice, so kmalu propadle in tudi duhovne oblasti, ki so postale krivične, so bile velika nesreča za družbo.

Da bi bila zaščitena resnica pred hudo-bijo, je dolžnost človeka, izkazovati spoštovanje avtoriteti. Z zanikanjem avtoritete

je kaj rado združeno tudi zanikanje resnice. Ako pa zares prideta v nasprotje „učitelj“ in resnica, je seveda naravno, da se držimo resnice. O tem govorita dva velikana: Sveti Peter je zaklical mučiteljem: „Boga je treba bolj poslušati kot ljudi“. Modri Sokrat pa je učil svoja učenca: „Ne brigajta se, če me hočeta poslušati, kar nič za Sokrata, pač pa obračajta vso pažnjo na resnico!“ Isto je za njim še ponovil filozof Aristoteles, ko je ocenjeval globokoumnega Platona: „Oba sta mi ljuba, a treba je bolj ceniti resnico.“

V slučajih nesoglasja ali celo nasprotja med avtoriteto in spoznano resnico, nastopi sam božji Razsodnik v človekovi duši z glasom vesti. Zato poslušaj vedno ta glas, ki se nikoli ne izneveri resnici. Potem boš veljal za zvestega služabnika resnice!

Kam s prostim časom?

Kljub temu, da ljudje danes mnogo udobnejše živijo in uporabljajo mnogo več dobrin, ki jih pripravi človeška zmogljivost, je na drugi strani tudi res, da imajo ljudje danes mnogo več prostega časa. Vzrok temu je sodobni gospodarski in tehnični napredek, ki je pritegnil stroj v službo človeku in vse bolj razumno izkoriščanje delovnih sil.

Pri tem nastane vprašanje, kam s časom ali kako naj uporabimo prosti čas. Če opazujemo ljudi, vidimo, da znajo svoj prosti čas zelo različno izrabiti. Nekateri ga uporabijo pametno, drugi pa nespametno ali kot pravimo, ga zapravljajo.

Prosti čas mora služiti človeku za odpočitek, obnovo delovnih moči, duševno rast, kulturno in versko vzgojo za zasebno in javno življenje. To so po zdravem razumu samo po sebi umevne stvari. Drugače biti ne more ali bi vsaj ne smelo biti, čeprav mnogi svoj prosti čas uporabijo tako, da jim je v telesno in duhovno propadanje.

Spomnimo se le na posedanje po gostilnah in nočnih lokalih.

V zadnjih desetletjih je človek dosegel velik tehnični napredek. V duhovnem oziru zdaleč ni toliko napredoval, če sploh ni celo nazadoval. Ostal je na trilih nogah, šibak. Zato je tudi izraba prostega časa zelo enostranska in prihaja do izraza v poplitvenju življenja vobče. Najvišje načelo v tem pogledu se glasi: „uživaj!“

Takole je: Ob koncu tedna, ob začetku počitnic ob upokojitvi si navadno drug drugemu želijo veliko zabave, mnogo prijetnega. Zabava naj bi bila največja človekova sreča, največ, kar more doseči! Le to naj išče izven vsakodnevnega dela, s katerim si služi vsakdanji kruh. Morda najde še nekaj časa za kaj drugega, najmanj ga pa najde za izpolnjevanje verskih dolžnosti. In tako prosti čas za mnoge ni več čas počitka in uporabljen za človeka dostojno življenje. Mnogi prihajajo na delo bolj utrujeni in s težjo glavo kot pa s celotnega tedenskega težkega dela.

sod je nastala zmeda, razdor in razpor. Bil je oblastnež, sebičen, samovoljen, zbadljiv in spreten govornik, kakor nihče drugi.

Ze prvi dan se je bil oglasil pri županu ter se pritožil:

1. poštni urad ne upravlja v redu,
2. pismonoša ne zna brati,
3. v tem kraju si svetijo še s petrolejem,
4. tukaj ni zdravnik,
5. ni umetnega gnojila,
6. tukaj se ljudje ne brigajo za politiko,
7. v tem kraju ni nobenega društva,
8. ni bencina,
9. tukaj ni cepljenja koz,
10. ni dobiti časopisov.

Župan je pa menil, češ da „nimajo tudi norih kur“. Učitelj je zbadljivo odgovoril: „Zato pa imate druge živali.“ Da bi dokazoval in razkazoval še nadaljnje vednosti iz prirodepisa živalstva, mu župan ni pustil časa, zgrabil je novega učitelja za ovrtnik ter ga posadil pred vrata.

Učitelj pa ni odnehal od svojih „točk“, temveč se je očitno o tem razgovarjal. V enem tednu je bil priredil pet „prosvetljenjskih večerov“, tekom dveh tednov je bil razdelil dvanajstoročje časopisov. Po dveh mesecih je imel že dve politični stranki, eno zase in drugo za župana. Po treh mesecih so bile pa že tri stranke, ena za učitelja, druga za župana in tretja zoper oba. Vsa čast! Vse spoštovanje! Novi učitelj je znal vladati in govoriti in zraven sebe ni trpel nikakega drugega glasu. Kvečjemu še glas „trobila“, ki ga je bil postavil na šolsko okno.

To je bilo razburjenje, ko se je gramofonska plošča iz zvočnika prvič oglasila. Krave pri bližnjem napajališču so prestrašene zamukale, vsi psi čuvarji v vasi so se zbrali na šolskem dvorišču, da bi skupaj lajali ter tulili. Sčasoma se je pa gramofon uveljavil ter je imel celo vse učence za

Iz filmskega sveta

FILM O KATASTROFI NA PIAVI

Italijanski filmski igralci so se izjavili pripravljeni sodelovati pri izdelavi filma o katastrofi, ko je voda iz zaježenega jezera pri Vajontu vdrla čez jez in uničila spodaj ležeče vasi. Med najbolj znanimi igralci sta Ana Magnani in Rossano Brazzi. Pri tem pa je najbolj hvalevredno to, da so pripravljeno sodelovati popolnoma zastonj, oziroma svoj zaslužek pokloniti žrtvam nesreče.

POS LANSTVO VERSKEGA FILMA

O letošnjem mednarodnem festivalu verskega filma na Dunaju smo že poročali. Vršil se je na zelo široki bazi, saj je privabil k sodelovanju najrazličnejše veroizpovedi. Poleg ocenjevanja prikazanih filmov si je komisija dala posebno nalogo, da čim bolj poudari resnično poslanstvo verskega filma, ki je v tem, da gledalcem prikaže versko idejo v pravi luči. Pri mnogih „verskih“ filmih predvsem ameriškega porekla ugotavljajo, da so vse preveč pompozni in imajo vse polno vmesnih „never-skih“ dodatkov, ki osnovno misel zabrišejo močno. Pa tudi dogodki, ki so vzeti iz verskega področja, zlasti iz svetega pisma, so navadno zelo fantastično prikazani. Kot poročajo, je v novejših filmih prav tej zahtevi katoliške filmske komisije že močno ugodeno.

Prvi in glavni namen prostega časa je odpočitek. Vsako delo utruje človeka fizično ali telesno in duševno. Zato je prosti čas (večerne ure in noč) najprej namenjen za nabiranje moči za napornost dela prihodnjega dne. V ta namen služi zadostna hrana, duševna sproščenost, ko nekako odložimo skrb in zlasti zadostno spanje. Za tiste pa, ki delajo v rudnikih in zatohlih delavnicah, pa je potreben za oddih še svež zrak.

Drugi namen prostega časa pa bi naj bil poglobitev strokovnega znanja in izobrazbe vobče. Se vedno velja v življenju pravilo: Kolikor znaš, toliko veljaš. Napredovanje v službi in zaslužek je redno odvisno od strokovnega znanja in strokovne zmožnosti. Samo slepi sreči zaupati, je nespametno. Kdor se strokovno vedno ne izpopolnjuje, ta bo vedno veljal za dobrega delavca, kdor pa misli, da je s svojo učno dobo z velikimi žlicami zajemal iz skleda znanja in modrosti, ta bo kmalu zaostal in veljal za staromodnega ali zastarelega delavca. To je važno zlasti pri nekaterih poklicih. Tukaj velja: Če hočeš s časom, se moraš strokovno izobraževati!

Helena Haluschka:

25

LAMOTSKI župnik

Le-ta je postala vsa rdeča v obraz, stala je pred njim, v obeh rokah je imela polno cvetlic in se niti zahvaliti ni mogla.

Zatem se je pa zgodilo nekaj neverjetnega. Pri tem sta obstali občini brez besede in nepregibno, le usta je imel vsakdo odprta: voditeljica, naša voditeljica, se je znebila svojih cvetlic ter se z rokami oklenila župnikovega vratu. S pravim poljubom ga je poljubila na obojno lice in naš župnik je to mirno dopustil, in zraven je mladenki naredil še znamenje križa na čelo.

„Bog vas blagoslovi, moj otrok! Bog vas blagoslovi,“ je rekel pri tem in njegov glas je donel glasno in čisto kakor še nikoli! Vsi naokoli so pričeali jokati.

Župan v svoji domoljubni obvezi je pa šele zdaj prav dobro izkoristil nastojenje ter občutje in imel navdušen govor; za konec je stopil na rob šolskega vodnjaka, zamahnil s klobukom in zaklical z močnim glasom: Vive la France, vive not' regente, vie la Suisse, vive not' curé! (Živela Francija! Živela naša voditeljica! Živela Švic! Živel naš župnik!)

Nato je tudi njemu omagal glas in bil je skrajni čas, da je nehal. Otroci so se vrgli nad voditeljico ter so jo hoteli skoraj živo snesti. Na vse zadnje obvisi še dečko s planine na njenem vratu in ji potisne v roko neko reč, zavito v časniški papir, katero naj bi vzela s seboj na pot. Za njo je bil prihranilo to reč: bil je košček rumenega sladkorja, ki ga ni bil še skoraj nič obliznil. To se je le-ta veselila, voditeljica.

To pa ni bilo edino darilo. Bil je tukaj še petelin, gos, raca, dvojica golobov, domači zajec, nekaj košar sadja, sod vina novošateljca. Kaj je voditeljica počela s to menezarijo, nisem zvedela; zdi se mi, da teh živali ni vzela s seboj.

Drugi dan nato se je peš napotila k bližnjemu postajališču za avtomobile, da bi se prav dolgo ostala med svojima dvema občinama, kateri sta jo spremljali v vrsti in v redu na obeh straneh.

Na neki položni višini, že precej daleč proč od meje, stoji postaja. Vsi so prišli z njo vred tja gor, in šele ko je sonce zahajalo, so se vrnili domov. Neprestano je krdelo mahalo v pozdrav in slovo mladenki, znova in znova se je obračala proti njim nazaj, da bi pogledala za krdelom, katero je postajalo zmerom manjše.

Pot nazaj proti domu je bila žalostna in prvokrat je šel naš župnik sklonjen.

Dolgo je ta večer donelo zvonjenje v pozdrav preblaženi Devici Mariji, toda zamolkli topli glas večernega zvona, ki je nesel brez truda molitve do nebeških vrat, ni več dosegel daljne mladenke na njeni poti.

Ko je bila utihnila pesem večernega milega zvona, je šel neki samotnen samcat romar k „Naši ljubi Gospé“ v stranski kapeli. Tamkaj se je usedel. Nikakih rož ni položil k njenim nogam, le staro, utrujeno srce.

Nad njim se je pa tolažeče sklanjala Mati vseh bolečin.

Župnikova zvezda se utrne

Sedaj je pa prišel drugi učitelj. Suh, mlad mož, z rezkim, trdim glasom in z naočniki, obrobjenimi z roženico. Mož, ki je hipoma navdal vso vas s prevratnimi mislimi ter vse pobunil. Bilo bi težko povedati, od česa je bilo to ali kaj je bilo temu vzrok, toda kjerkoli se je sloki mož prikazal, pov-

P * I * S * A * N * O * * B * R * A * N * J * E

Iskal dekle - našel ženo

ZGODBA Z DOMAČIH HRIBOV

Rogačnik v Podkraju je bil že precej čez trideset let. Grunt je imel, da ga ni bilo blizu takega, kakih štirideset oralov polja in travnikov, še čez trideset oralov lesa, dvajset glav živine, dva konja, okoli trideset ovac, morda še čez petdeset kur in pisanega čopastega petelina ter čedno prostorno hišo. Imel pa je zmeraj premalo poslov — in žene ni imel.

Pred dvajsetimi leti, ko mu je še oče živel, se je nekoč spravil od doma in je šel snubit, pa se je tako opekel, da se je zarotil: Nikdar in nikoli več! Ni mogel pozabiti, kako so ga tisti pust imeli vaški fantje za norca, dekleta pa odstihnjal ni povprašal nobenega več, tak strah se mu je usedel v glavo in srce pred sramoto, da bi ga kdaj še katera zavrnila.

In vendar se je toliko brhkkih dekličev oziralo za njim! Bil je bogat in spoštovan, na pogled je bil tudi čeden, zdrav in skrben, trezen in prijazen, uslužen in radodaren — to so bile same take čednosti, ki so dekletom po volji.

Če je prišel Rogačnik kdaj h kakemu sosedu na dom, so se hčere naglo izgubile, ker je vsaka upala, da bo z očetom kako besedo na samem spregovoril. Toda Rogačnik se je menil samo o krvavjih in lesnih kupčijah, o sejnih in žitnih cenah.

Poslov je imel zmeraj premalo, ker se je vsakokrat šele štirinajst dni pred svečnico spomnil, da jih je treba najeti. Kar je bilo kaj vrednih, so bili seveda tedaj že vsi na svojem, pobirkov pa ni maral. Tako je od leta do leta garal s tistimi, kar jih je imel, in životaril, kakor je bilo; vsako leto pa je nesel čeden kupček v posojilnico, grunt pa širil na vse strani in prikupil zdaj ta gozid, zdaj ta travnik v sosesčini.

Prav srečen pa pri vsem tem ni bil. Često se je čutil osamelega, posebno še tedaj, kadar so ga posli goljufali. Ni vedel, za koga dela in gara; ob takih mislih je postal včasih kar siten.

Nekoč je prišel Rogačnik v hudó zadrego. Bilo je tik pred svečnico. Župnik so brali s prižnice:

„V stan svetega zakona hočeta stopiti — Oklicali so nekega kmeta s Trate in — Rogačnikovo Mojco. Mojca je bila pri Rogačniku za prvo dekle in za gospodinjco.

Rogačniku je bilo, kakor da ga je strela oplazila. Vse mu je bilo novo. Kake zakonske ovire ni mogel najti, da bi bil šel zoper Mojčino poroko ugovarjat; druge dekletke, ki bi bila kakor Mojca, pa ob tem času nikjer ni bilo dobiti.

Druge Rogačnikove dekletke so bile dobre za hlev, ampak za kuho ni bila nobena: ne Urša svinjarica, ne Jerca kravarica, ne stara Špela, ki je ves dan z metlo okoli oglov bergljala. Ni bilo druge; Anza, ki je volarju pomagal, je moral iti v kuhinjo k piskrom in ponvicam, Rogačnik sam pa mu je pomagal pomivati. Vsa reč pa je bila približno taka, kakor če bi bil Urši naročil, naj zraven, ko meša pomije za prašiče, še pogačo primesi. V pičlem tednu je bila hiša podobna hlevu, Anza pa je bil, ko je prinesel jed na mizo, na moč podoben črnemu kralju pri božičnih jaslicah; na sajestem licu in na črnih rokah se mu je svetila maščoba, kakor da si je namesto čevljev obraz in roke z mastjo namazal.

Vsa sosesčina se je smejala. Rogačnik je že hotel obupati. Tedaj mu je dober prijatelj svetoval, naj gre vendar k Stoparju v Črno. Stopar ima štiri dečle. Vse štiri so dobre gospodinje, zdrave so in močne, varčne in poštenne. Stoparju so sicer doma potrebne za delo; če pa bo Rogačnik kak goldinar pri plači primaknil, mu bo Stopar gotovo eno dal za gospodinjco — Stoparju namreč nekoliko trda prede.

Rogačnik se je še ta večer spravil v Črno. Pri Stoparju so sedeli v hiši. Ko je Rogačnik vstopil, so ga prijazno pozdravili.

„Kaj pa bo dobrega?“ ga je čez nekaj časa vprašal Stopar.

„Rad bi nekaj s teboj govoril,“ je odvrnil Rogačnik.

Urno so se izgubile mati in dekleta. Rogačnik se je začudeno ozrl za njimi, potem pa je začel:

Jur, saj veš, da mi je Mojca, ki mi je gospodinjila, šla. Je pravi križ z deklami, so že bolj redke kakor zlat denar. Skoraj po vsej dolini sem povpraševal, pa je nikjer nisem našel, ki bi bila za gospodinjco. Ti imaš štiri pridne, čedne dečle. Jur, mislil sem si, da mi eno lahko daš.“

Stoparju se je ves obraz nasmejalo. Odgovoril je prav prijazno:

„Pravzaprav so mi doma potrebne; če

bi bil iz Črne kateri prišel vprašat, bi bil vsakemu rekel: ne. Če pa pride Rogačnik, to je vse nekaj drugega — to je čast, velika čast.“

„Jur, ne bo ti v škodo; dekletu bom dal, kar je prav, za kak goldinar pa se mi tudi ne pozna.“

„Tega ni treba, Franc, jesti in delati bo pri tebi gotovo imela kaj, česa boljšega pa doma tudi niso vajene. Razumela se gotovo bosta, potem pa bo že.“

„Da, razumela se bova; gospodinjstvo ji vse prepuščam in če hoče kaj kupiti, mora pač reči; tega nočem, da bi ljudje pomanjkanje imeli.“

„To tako vem, Franc. Ali si pa že govoril s katero? Ali si se že zmenil s katero?“

„Ne, Jur,“ je odgovoril Rogačnik, „najprej sem hotel tebe vprašati; ne bi si bil upal, tebi za hrbtom kaj splesti.“

„Si zmeraj še stari zajec,“ se je nasmejalo Stopar. „Katero pa potem hočeš?“

„To mi je vseeno — vse so pridne, kakor sem čul — reci sam, katero mi najlaže daš!“

„Imam vse rad, nobene bolj, nobene manj; to moraš že sam vedeti, katera ti je po volji,“ je dejal Stopar; „veš, pri tej reči se mora vsak sam odločiti, da se pozneje kdaj ne kesa... torej katera ti je najbolj všeč?“

„Tega ne vem,“ je dejal Rogačnik, „jih še nikoli nisem toliko pogledal; glavna reč je, da je pridna in da ostane kak čas pri hiši.“

„Na, seveda mora ostati pri hiši,“ je nekoliko začudeno rekel Stopar.

„To jaz tudi pravim. Jeze ne sme človek imeti.“

„In drug za drugega morata biti. Je hud ta stan.“

„Res je hud stan naš kmečki stan,“ je menil Rogačnik; „in kmetje moramo biti složni, da nas ne potisnejo v kot... No, zdaj pa se domeniva!“

„Na, katero torej hočeš?“

„Meni je vsaka prav.“

Če že nočeš drugače,“ je dejal Stopar, „ti bom moral pač jaz eno izbrati... Jaz menim pač tako: Tona je prestara zate. Trezka in Micka sta premladi... Ančka je zdaj trideset let, je bila zmeraj najbolj živa in najbolj pametna; mislim, ta bi bila zate.“

„Menda ni s katerim v besedi?“ je vprašal Rogačnik; „veš, Mojca me je spravila v zadrego, pa še tako skrivala je!... Ko bi bila vsaj o Božiču povedala!“

„Tu bodi kar brez skrbi! Toliko svoje dekletke že poznam.“

Toda tisti dan je vabil zvon resnobno in globoko kakor še nikoli.

„Mož,“ je rekla stara županja, „kaj naj to pomeni?! Vse drugače je kakor sicer?! — — — Mož, meni je tako težko pri srcu!“

In šla sta oba pogledat, zakaj je bil župnik ta večer povabil k molitvi tako na kratko in tako nujno.

Ob vzhodu visokega križa, ki stoji ob vvhodu v cerkev, je ležal, glavo je bil položil k počitku na klečalnici.

Zrak je šel skoraj trepetal od zadnjega udarca večernega zvoná; v zvoniku zgoraj se je gugala „La Rochette“ brez glasu.

Našega župnika ni več. To so vedeli takoj tisti, ki so vstopili. Njim vsem se je zdel prelep in prevelik.

Položili so ga na mrtvaški oder v cerkvi med morjem cvetic.

Vsi so vedeli: njih župnik je umrl, ker mu je od žalosti počilo srce, in vsi oni so krivi tega.

Od daleč in od blizu so prihajali ljudje, neprestano so prihajali: ljudje, katerim je bil pomagal, ubogi, ubogi ljudje.

Človek ne bi mogel verjeti, da je en sam mož mogel pomagati tako mnogim.

Morebiti je bil naš župnik vendarle svetnik?! Zakaj dogodile so se čudovite reči ob njegovem mrtvaškem odru. Gospa Säbljeva, ki je bila že leta in leta hroma ter so jo bili s stolom na koloscih vozili v cerkev, je hotela še enkrat poljubiti njegove roke, zaradi množice ljudi se pa ni mogla tik do odra popeljati. Nenadoma je pa vstala ter šla peš proti odru, ne da bi zapazila, kaj počne. Ko je zapazila, je zakričala ter se zgrudila na kolena — pred njim.

Od tedaj je gospa Säbljeva zdrava; stotero prič more potrditi.

Drugi čudež je tako neverjeten, da si ne upam sama tega vam pripovedovati. Zato

Bršljanski:

Svetonočne zarje

O, to so zarje svetu mile,
ki niso nikdar še svetile:
Rodilo se je božje Dete —
to zarje so Boga in Gospe svete.

Pod palmami Svetloba —
po vse celinah izžareva;
krdelo rajskih že krilatcev peva:
„Bogu v višavah slava, mir ljudem
na zemlji!“ kjer je sveti Betlehem.
V človeških dušah je Boga podoba.

„Bi bilo torej tebi prav?“
„Tu moja roka!... Nekaj pa ti moram reči: dati dekletu nimam kaj, pozneje bo že dobila nekaj... moja stara ima tudi še nekaj stotakov.“

„Kam pa misliš? Tako pri nas doma tudi še ni, da bi si morali moji ljudje sami za opravo skrbeti.“

„Pač, pač, omaro, posteljo in zibelko bo že dobila s seboj,“ se je Stopar razvnel.

„Omaro zaradi mene,“ je dejal Rogačnik, „postelj imam sam pet praznih, zibelke ji pa ni treba. Pri nas ni otrok.“

„Bodo že prišli, če je Bogu prav,“ je trdil Stopar.

„Pri tem bom pa jaz tudi imel še besedo,“ je poudaril Rogačnik.

„Si ti norčavi!“
„Ti tudi.“

„Pojdi, pojdi, zaradi takih reči se ne bova skregala. Glavno sva se torej zmenila... Zdaj bom Ančko poklical.“

„Bodi tako dober, ti se pomeni z njo, pa mi potem sporoči, jaz se ne menim rad z ženskami.“

„Glej ga, spregovoriti pa vendar moraš z dekletom... taka je navada... Ančka bi ti pa tudi zamerila, če bi že začel tako muhasto.“

„Če misliš, pa naj bo!“ je odgovoril Rogačnik.

Stopar je poklical hčer. Ta je bila v zadregi, ko je stopila v sobo, in je obirala (Nadaljevanje na naslednji strani)

Mojim dobrim Švicarjem se je zazdela ta reč kmalu preneumna. Kratko in malo so na svojo roko vzeli svoje malčke iz šole ter so jih rajši pošiljali daleč proč, da bi se jim vteplo v glavo, kolikokrat se nahaja številni devet v številu enainosemdeset, in kaj vse je treba za to, da ima človek košček kruha na mizi.

Onkraj mostu so občutili ta umik kakor udarec v obraz: „Našo šolo zaničujejo ter prezirajo, dobro, potem pa tudi mi ne potrebujemo njihove cerkve.“

Učitelj je navdušeno prigovarjal ljudem, naj ne hodijo v cerkev in kmalu je v nji sedelo le še malo zvestih s francoske strani, med njimi seveda župan.

Naš župnik je tekal od enega do drugega: „Pojdite vsaj v Šent Hipolit k službi božji; toda nikar ne preživite nedelje brez božje milosti! Popolnoma vseeno je, v katero cerkev greste, da le greste. Poslušajte me, moji ljubi otroci!“

Ne, ljudje onkraj mostu niso poslušali, niso hoteli iti v nobeno drugo cerkev, že zato ne, kakor so rekli, da ne bi delali sramote našemu župniku. Rajši so postali nezvesti Bogu, kakor pa „našemu župniku“.

Naš župnik je skoraj zbolel zaradi tega. Noben otrok od one strani ni več prišel k verskemu pouku, noben deček se ni silil, da bi pozvanjal z zvonom, opustili so „zvonenje“. Vse stari možje švicarske občine so bili še pripravljivi za to — ni čuda, če je „La Rochette“ tako žalostno klicala in vabila k maši kakor — k pogrebu.

Vmes je bila pa še nekega dne volitev župana. Oh — govorila sem vam o tem, da bo stari župan vladal občino vse življenje, ... kako spremenljiv je vendar človek! Poštenega, starega župana so odstavili in izvolili učitelja namesto njega: človeka brez zlahte, brez družine, brez njiv in travnikov, človeka, ki je svoje perilo dajal v

pranje v parno pralnico v mestu! To je stara župana zadelo v srce ter mu skoraj vzelo vero v Boga.

Sicer je še vedno hodil k župniku, toda nikoli več ni šel v cerkev.

„Ne,“ je dejal, „če bi bil Bog, ne bi dopustil takšne nizkotne grdobije.“

Stari župan je postal v obraz kakor onemogel starček.

Nenavadno so celo zvesti Švicarji postali zbegani. Tudi izmed njih je marsikateri preživel svoje nedelje namesto v cerkvi v šolski dvorani, kjer je bil kino s svojimi predstavami.

Tedaj je župnik spet hodil od enega do drugega, da bi poiskal duše. Vsaj kadar vsak dan zvoni zdravamarijo, naj bi opravljali staro pobožnost; vsaj to minuto naj bi bili vsi edini v duhu. Le tega jih je prosil priletni mož. Kmetje so obljubili, da bodo to storili in bili so zvesti dani besedi.

Nikoli ni pustil stari župnik, da bi kdo drugi prevzel to službo, da bi zvonil zdravamarijo. Vsak dan, ko se je nagibal večer, je stal pri vrvi ter s pesmijo večernega zvoná zbral poslednje molitve za pozabljenega Očeta v nebesih.

To leto je bila pozná Velika noč. Dvojica švicarskih otrok je prišla k svetemu obhajilu, med njimi mala hčerka zakoncev iz punčkine hiše. Na tenčico ubogega otroka je župnik položil prve rože svojega pozabljenega vrta.

Bilo je njegovo poslednje veselje.

Onkraj mostu sta se dva vzela, fant in dekletke. Novi župan ju je sam poročil. Otrociček je bil rojen. Nobenega mašnika niso poklicali, da bi ga krstili. Naš župnik se je postaral. Hitel je in se žuril, da bi še to razdelil, kar ima. Nekega dne ni imel ničesar več.

Ne, gospod župnik, nisem ga pozabila!
K O N E C

Iskal dekle — našel ženo

(Nadaljevanje s prejšnje strani)
kraje svoje rute. Stopar je dejal z nekoliko slovesnim glasom:

„Ančka, Rogačnik je tu in je vprašal za te... jaz ti pustim prosto voljo... to veš, da ima Rogačnik lep grunt, dovolj je vsega pri njegovi hiši — ženski je že mogoče obstati na takem domu... Ali hočeš?“

Dekle je zardelo do ušes, nekaj časa je molčalo, potem je dahnilo: „Da!“

Tedaj se je tudi Rogačnik oglašil in dejal:

„Bodi torej tako dobra! Boš pač kuhati morala in po hiši gledati, da je vse prav. Na polje ti ne bo treba, le ob košnji in ob žetvi včasih... ti bom že dal, kar je prav, in bom še navrgel tudi kaj.“

Dekle je odvrnilo samo: „Mi je že prav.“

Tedaj je spet oče povzel besedo:

„Kdaj pa naj bo, Franc?“

„Prej ko bo, ljubše mi je... rajši danes ko jutri,“ je ta odgovoril.

„Meni tudi ni za dolgo odlašanje,“ je pritrdil Stopar, „tako pa le ne bo šlo, se bo treba z župnikom tudi še pomeniti.“

„Zakaj pa z župnikom?“

„No, da v krstno knjigo pogledajo, koliko sta pravzaprav stara.“

„Saj to sama veva; čemu bi bilo tega treba?“

„Za oklice vendar. Saj se ne boš ženil kakor kak jud!“

„Kdo pa je rekel, da se bom ženil? Saj neveste nimam!“

„Na, teh ceremonij je zdaj pa že za ško-

fovo mašo preveč,“ se je razjezil Stopar, „saj si vendar pravkar mojo Ančko vprašal!“

„Ka—ka—kaj?“ je zajecal Rogačnik, klobuk je spustil iz rok in se vgriznil v suknjič.

Dekle je bilo rdeče ko kuhan rak in je hotelo zbežati. Oče jo je zadržal in tedaj so se ji usule solze. Rogačnik jo je pogledal od strani. Tedajci je pobral klobuk in se je vzravnal.

„Prav za prav,“ je dejal, „sem jo hotel le za dekle prašati, če pa me Ančka hoče vzeti, mi je pa še bolj prav.“

Potem se je obrnil k dekletu:

„Ančka, povej, ali me res maraš?“

Dekle mu je ihto pritrdilo.

Zdaj se je Rogačnik zasmejal:

„Zdaj pa pojdimo takoj k župniku, da še kaj vmes ne pride!“

Res so šli še isti večer v župnišče.

Štirinajst dni pozneje sta stala Rogačnik in Ančka pred oltarjem. Svatov je bilo toliko in gostija je bila taka, da so dejali:

„Take ovseti pa že dolgo ni bilo.“

Pri Rogačniku se je zdaj marsikaj spremenilo. V kratkem je bilo vse čisto in čedno, po hiši in okoli nje se je kar svetilo. To vse je napravila mlada gospodinja. Ančka in Franc nista vedela, kaj bi eden drugemu še ljubega storila. Rogačnik je bil odslej zmeraj židane volje, vsa sitnoba ga je minila. Čez leto dni pa se je zibal v zibelki mlad Rogačnik in je s svojim krepkim glasom prepeval v nji svoje hvalnice.

Blagoslovljene božične praznike in srečno, uspešno novo leto
želi vsem svojim članom in prijateljem

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA v Celovcu

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)
di zidanje „Grenzlandheim-a“, ko tako počasi napreduje. Zavedajte pa se pri tem, dragi Pliberčani, da na ta način prevzemate tudi obveznost, da bo v njem prostora tudi za slovenske igre in prireditve. Seveda pa se nikakor ne strinjamo z imenom „Grenzlandheim“, ki je vse prej kot pa v duhu spravljalivosti in mirnega sožitja med obema narodoma! Gotovo bi bilo ime „Kulturheim“ dosti bolj primerno in povezujoče!

Podajamo prijateljsko roko za skupno pozitivno delo v blagor vseh občanov, tudi Slovencev, ki bodo v združenih občini tvorili večino!

Domačin

ST. PETER v ROŽU
(Miklavžev večer v gospodinjstvi šoli)

Ves dan smo se tresle od strahu in radovednosti. Ko pa je prišel zgodnji večer, nismo imele časa misliti na Miklavža in na strah. Dela smo imele toliko, da nismo vedele kje začeti. Ker smo vse poprijela, je bilo hitro vse pospravljeno in pripravljeno za Miklavžev prihod. Zbrale smo se v sobi, kjer stoji oder.

Nismo dolgo čakale in že je pozvonilo. Vstopil je Miklavž s svojim številnim spremstvom. Najprej nam je izročil pozdrave nebeškega Očeta in nam dal smernice za življenje.

Potem pa je prišlo najhujše. Klical nas je pred svoj „sodni“ stol. Med prvimi sem bila tudi jaz. Dobila sem vprašanje, na katero bi znala dobro odgovoriti, a sem se sramovala na glas povedati, zato sem raje

napačno odgovorila. Vprašanje se je namreč glasilo: „Kaj se v kuhinji najhitreje vrti?“ Rekla sem: „Mikser“. Ker ni bilo prav, mi je Miklavž povedal, da je moj jeziček, ki se hitreje vrti, kot vsak „mikser“.

Darilo sem pa vseeno dobila. Da mi le more Miklavž pripraviti tako sramoto?! Morda sem pa sama kriva!

Tako je minil večer, o katerem smo mislile, da ga ne bomo prestale. Kakor vidite, smo še vse žive in dobre volje. Le pridite nas pogledat!

Marica Motschilnig

SKOCIJAN V PODJUNI
(Lep Miklavžev večer)

Miklavž se je v svojem nagovoru rahlo pritožil, da mu angelci niso dali miru v nebesih, dokler ni odšel z njimi na zemljo. Njim na ljubo je zapustil topla nebesa in se podal na mrzlo zemljo.

In res drugo adventno nedeljo je prišel iz Glogasnice v Skocijan. On ni šel s svojim spremstvom v gostilno ali hotel, ampak naravnost v tamkajšnjo lepo farno dvorano. Ne vemo, kje so otroci izvedeli že nekaj dni prej za njegov prihod. Veselili so se prihoda svojega dobrotnika in angelcev.

Ob 2. uri popoldne je vse hitelo proti Skocijanu, celo z osamelega Kamna so prišli. Dvorana se je napolnila. Nestrna je bila posebno mladina. Pa, hvala Bogu, kmalu se je pričelo. Domači gospod župnik je pozdravil zbrano ljudstvo in želel dobrodošlico gostom.

Zastor se je premaknil! Oj, kako lep prizor! Kako lepo je bilo videti lepo belo oblečene, z zlatimi zvezdicami okrašene angelce. Zarajali so čudovito lepo in prepevali: „Mi angelci smo mali...“ Ja, vsi otroci kakor odrasli so bili iznenadeni. To je bila prva slika.

Po odhodu nežnih angelcev pa so se prikazali strašni parkeljni-krampusi. Bilo jih je veliko. Lucifer je držal v roki železne vile in krotil druge, divje krampuse. Lucifer je sedel na stol, drugi so ležali na tleh, zopet vstali, se pretepali, tolkli z nogami. Hoteli so večkrat skočiti z odra med pre-

Družba sv. Mohorja v Celovcu

vam priporoča v zimskih dneh knjige, ki jih ima v bogati izbiri na zalogi v svoji prodajalni. Na željo vam pošlje cenik.

- V nekaj tednih bo izdala krasno knjigo z mnogimi slikami „Janez XXIII.“.
- Pripravlja nov molitvenik z velikimi črkami za naše verne stare ljudi.
- Še ta mesec izidejo v počastitev obiska papeža Pavla VI. v Sveti deželi „Zgodbe sv. pisma nove zaveze“ v treh barvah in z mnogimi fotografijami — za šolo in dom.
- Ima v zalogi še knjige: „Jezusovo življenje“, „Fatima“, „Strahote kitajskih ječ“, „Hoja za Kristusom“, „Rimski misal“, „Filoteja“ ter razne knjige za mladino.

Bodite v novem letu podporniki in dobrotniki Družbe sv. Mohorja — sebi v ponos, našemu narodu v korist in Bogu v čast!

strašene otroke; nekateri od njih so se že jokali in tresli. Kdo se ne bi bal?

Sedaj se je začelo najlepše. Lepi angelci so med petjem pripeljali Miklavža. Imel je lepo obleko, sivo brado, škofovo palico in belo knjigo, kjer je imel napisana imena pridnih otrok. Angelci so držali v rokah lepa darila za pridne škocijanske otroke. Ker so bili angelci premajhni in niso mogli igrati na harmonij, so naprosili dobrega g. Hermana, organista, da je spremljal petje.

Radovedni ste, kako je prišel Miklavž in njegovo spremstvo. Peš? — Ne, ne! Z avtobusom, katerega jim je rade volje ponudil g. Sienčnik iz Dobrle vasi. Tako je napravil veselje malim v Škocijanu in njihovim staršem. Hvala mu!

Dragi Miklavž, le še pridi k nam in prinesi našim malim lepim darov. Odslej bodo še bolj pridni. Da, še večkrat na svidenje!

SELE
(Družinska sreča)

Sest let sta mlada zakonca Heliodor Čertov in žena Uršula čakala, da se je v njunem novem domu oglašil otroški jok in krik. Zdaj se jima je želja izpolnila, ker sta dobila ljubko hčerkico.

Dolinarjevi pa so že imeli dva fantka in so si želeli deklico, Ridovčevi pa nasprotno k dvema deklicama fantka. Bog se je oziral na njihove želje in je dal Dolinarjevim hčerko Marijo, Ridovčevim pa fantka Ferdinanda. Tudi Adamkova družina se je pomnožila s petim otrokom: trem bratcem in sestrici se je pridružil še en bratec.

Tako bodo zdaj štiri družine o Božiču negovale novorojenčke, ki so v krstni nedolžnosti živa podoba božjega Deteta. Naj jim božični angeli prepevajo in trosijo milost z nebes!

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

NEDELJA, 22. 12.: 7.30 Duhovni nagovor. S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 23. 12.: 14.15 Poročila, objave. Pregled sporeda. — Žena in dom. — 10 minut za športnike! — 18.00 Za našo vas. — TOREK, 24. 12.: 14.15 Poročila, objave. — Vi, oblaki, Ga rosite... — Za naše male poslušalce. — SREDA, 25. 12.: 7.30 Duhovni nagovor. — „Glej zvezdice božje...“ — CETRTEK, 26. 12.: 7.30 S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PETEK, 27. 12.: 14.15 Poročila, objave.

— Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. — Glasbena božična darila iz Melbourn (Avstralija). — SOBOTA, 28. 12.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — 18.25 Na dom obujaš mi spomin... — NEDELJA, 29. 12.: 7.30 Duhovni nagovor. — PONEDELJEK, 30. 12.: 14.15 Poročila, objave. Pregled sporeda. — „Kar po domače!“ — 10 minut za športnike. — 18.00 Dobra volja zaželeno... — TOREK, 31. 12.: 14.15 Poročila, objave. — Sportni obzornik.

NADPASTIRJEV DUHOVNI NAGOVOR

Našim cenjenim poslušalcem sporočamo prijetno presenečenje za letošnji Božič v „Duhovnem nagovoru“ na sveti dan (25. dec.) nam bo spregovoril naš prevz. škof dr. Jožef Köstner.

Gregor Rihar,
oče naše cerkvene glasbe
(Nadaljevanje s 3. strani)

bila splošna sodba, da Rihar s petimi prsti boljše in lepše igra kot vsakdo drug z desetimi.

Rihar je imel še posebno veselje in tudi zmoglost za izdelovanje klavirjev in orgel.

Kako so ga fotografirali?

Omeniti moramo še neko zanimivost iz njegovega življenja. Prijateljem se ni nikoli posrečilo pripraviti ga do tega, da bi se slikal, in v resnici niso imeli nobene njegove slike. Zato so ga ob smrti l. 1863 s talarjem, roketom in biretom posadili h klavirju, v roki z zbirko njegovih pesmi, v drugi glasbene vilice in ga tako fotografirali. To je edina Riharjeva slika, ki jo imamo.

Od Riharjeve smrti je minilo že sto let, Umevno, da so doživela njegova dela tu pa tam, za nekaj časa skorajšnjo pozabo. Vendar sta vidna želja in splošno stremiljenje ljudstva po ohranitvi Riharjevih napevov prisilila glasbenike, da so začeli iskati načinov in potov, kako bi Riharja dostojno in pravično prerodili. Med njegovimi preroditelji so Anton Foerster, dr. Franc Kimovec, prof. Matija Tomc in Vinko Vodopivec. Že sama ta imena, ki jih štejem o kot Riharjeve preroditelje, nam dokazujejo, kako važno mesto zavzema Rihar v slovenski cerkveni glasbi.

Po K. G.

Blagoslovljene božične praznike ter srečno in uspešno novo leto
želi vsem odjemavcem in poslovnim prijateljem vaša domača

TRGOVINA

Textil Janesch

= DAS HAUS DER GUTEN QUALITÄT =
KLAGENFURT VÖLKERMARKTERPLATZ 1

Izbira in kvaliteta

preprog, zaves in posteljnine
v trgovini opreme

LODRON
VILLACH Lederergasse 12
Tujskoprometni in gostinski obrati dobijo
poseben popust!

2. zasedanje koncila zaključeno

Koncilski dela od 17. novembra do 4. decembra 1963

Na 69. glavni koncilski seji, ki se je pričela v ponedeljek 18. nov. 1963, so koncilski očetje pričeli proučevati osnutek o ekumenizmu v njegovi celoti. Njegova naloga je pospeševati zedinjenje kristjanov. Izraz ekumenizem je rabljen v naslovu osnutka na drugačen način kot v ozhaki koncila, ki je prav tako ekumeničen. Če izraz rabimo za koncil pomeni ekumeničen vesoljen, če pa se tiče osnutka, pa pomeni poseben apostolat za zedinjenje kristjanov. Predvsem bi bilo treba poudariti, da so vzhodne Cerkve bližje katoliški Cerkev kot vse druge reformirane sekte. Vzhodne cerkve namreč ohranjajo hierarhijo, sedem zakramentov, kult evharistije in češčenje Matere božje. S protestanti pa nima katoliška Cerkev nobene druge vezi kot svetega krsta in za nekatere sveto pismo. Bolje bi bilo združiti prvo in drugo poglavje, ker obravnavata isti predmet. Če osnutek govori o judih na tako spoštljiv način, bi se moral baviti tudi z verniki drugih veroizpovedi, ki so manj nasprotne katolicizmu kot judje in protestanti. V osnutku naj bi govorili tudi o kristjanih, ki jih je komunizem zavedel v brezboštvo.

Osnutek modro prikazuje bistveni temelj ekumenizma, ki obstaja v notranji obojnosti in v svetosti življenja. Samo na ta način bo Cerkev lahko znova zasijala in izražala za vse prepričljivo povabilo. V duhu govora papeža Pavla VI ob otvoritvi naj bi koncil izdal izjavo, s katero bi priznal pomanjkljivosti katoličanov v pogledu edinosti, prosil oprostena ločene brate in istočasno poudaril, da katoliška Cerkev ne goji nobene mržnje spričo tega, kar je sama pretrpela.

V torek 19. novembra se je vršila 70. glavna koncilski seja, na kateri so zopet razpravljali o osnutku o ekumenizmu v njegovi celoti. Sveto mašo je daroval indijski nadškof Thangalathil v sirsko-malankarskem obredu.

V sredo, 20. novembra 1963, se je vršila 71. glavna seja, v teku katere so nadaljevali z obravnavanjem osnutka o ekumenizmu.

Osnutek o liturgiji sprejet

V četrtek 21. novembra 1963 se je vršila 72. koncilski seja, na kateri so koncilski očetje odobrili novo besedilo liturgičnega osnutka. Sv. mašo je daroval v glagolski liturgiji slovaški škof Grutka iz ZDA. Ta liturgija je latinski obred v staroslovanskem jeziku. Ta liturgija je v rabi na Hrvaškem in Slovaškem, v nekaterih škofijah.

Glavni tajnik Felici je prebral sporočilo sv. očeta, v katerem papež Pavel navaja, da je na željo številnih koncilskih očetov in zato da bi napravil delo hitreje in uspešneje odločil, da dvigne število članov posameznih koncilskih komisij od 25 na 30.

V petek dne 22. novembra 63 se je vršila 73. glavna koncilski seja, na kateri so koncilski očetje dokončno odobrili osnutek o liturgiji. Glavni koncilski tajnik je poudaril izredno važnost te seje, na kateri bodo prvič v zgodovini 2. vat. koncila odobrili dokončno kak osnutek, v našem primeru osnutek o liturgiji. Zanj je glasovalo 2159 koncilskih očetov, proti 19, neveljaven glas je bil 1. Osnutek bo postal konstitucija, ko ga bo odobril papež in bo proglašen na javni seji.

Laiki na koncilu

Laični poslušalci na koncilu so izrazili te dni svoje mnenje o delih koncilске skupščine s posebno pismeno izjavo. V njej navajajo, da so še majhna skupina in da ne predstavljajo vseh oseb in vseh oblik apostolata. Ko smo vstopili v koncilsko dvorano, tako pišejo dalje, smo se čutili prežete s skrivnostjo Cerkve, Cerkve božjega ljudstva, ki je na pohodu. Vsak dan smo priče premišljenih vposegov, pri katerih je vsaka beseda dolgo zorela in kjer vse jasno stremi po najvišjem dobru vere. Stališča so različna, včasih zelo

nasprotna, toda temu se ne čudimo. Kako bi ne moglo gledati na različni način, izdelavo in izraz misli Cerkve 2.500 škofov, ki so stari od 35 do 100 let, ki so prišli s petih delov sveta in ki se poprej niso nikoli sestali, in ki predstavljajo tako ogromno raznolikost pastoralnih in človeških stališč!

Tudi laični poslušalci spremljajo potek debate in izrazijo svoje mnenje preko pristojnih oblasti. Globoko nas je zadel, tako nadaljujejo v svoji izjavi, vesoljni značaj Cerkve, kot se kaže na koncilu. Pred nami so kardinali, patriarhi, škofje, opazovalci drugih verstev in to z vseh celin. Z ekumenskima vidika je koncil bogat z medsebojnimi odkritji. Obe strani se vedno bolj spoznavata. Marsikaj je bilo na poti zedinjenja že doseženo. Prvikrat v zgodovini je ekumenski koncil sedaj obravnaval problem laikov in skušal določiti mesto, ki jim pripada v okrilju božjega ljudstva, ki je na pohodu.

Z veseljem pozdravljamo reformo v liturgiji. Ta bo napravila udeležbo ljudstva pri življenju Cerkve bolj dejavno in bolj intimno. Koncil misli na svet. Vsak hip ima pred seboj znamenja časov: željo po miru, po edinosti, po ekspanziji človeške osebe, po zahtovi pravičnosti, upanju ubogih, trpljenje dela, lakota in nevednost, dvig narodov in

Sem so bile zadnje mesece uprte oči in misli vsega sveta

mednarodne organizacije. Vse te probleme obravnavamo med seboj in jih že naša navzočnost predstavlja koncilskim očetom.

Sredstva obveščanja

V ponedeljek, dne 25. novembra, se je vršila 74. glavna kongregacija, v teku katere so končali razpravo o prvem poglavju osnutka o ekumenizmu, pričeli z razpravljanjem o drugem poglavju in izvedli glasovanje o osnutku o sredstvih družbenega obveščanja.

Predsednik koncilskega predsedstva kardinal Tisserant je nato prebral kratko uradno poročilo, v katerem je obžaloval dejstvo, da je bila ta dan ob vohodu v baziliko razdeljena koncilskim očetom listina, ki je bila podpisana od nekaterih koncilskih očetov, ki so vabili skupščino, naj glasuje proti osnutku o sredstvih družbenega obveščanja. Predsedstvo je hkrati s moderatorji obsodilo dogodek, ki moti svoobodo in mir na koncilu in je neprimeren za dostojanstvo ekumenske skupščine.

V torek dne 26. novembra 1963 se je vršila 75. glavna koncilski seja, na kateri so nekateri koncilski očetje govorili o drugem poglavju osnutka o ekumenizmu. Razprave je vodil kardinal Doepfner. K prvemu poglavju osnutka se je javilo šest koncilskih očetov, ki so navedli tale mnenja:

V krščanskih skupnostih, ki so nastale po reformi, najdemo elemente, ki predstavljajo prave Cerkve, čeprav v nepopolnem smislu. Gre namreč za skupine krščenih, ki so povezani z nami z vezmi vere, upanja in lju-

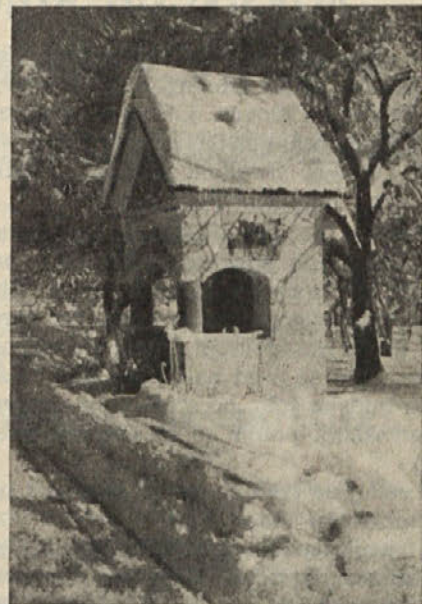
bezni; sprejemajo simbole prvih koncilov, opravljajo svete obrede, ki nudijo milosti. Če je mogoče, jih moramo imenovati Cerkve. Nekateri govore, kot da bi bilo priznanje darov Sv. Duha v drugih zanikanje vere.

Izrecno bi bilo treba tudi izjaviti, da Cerkev želi sodelovanje na socialnem področju, ne samo med posameznimi kristjani in njihovimi društvi, marveč tudi med samimi cerkvenimi skupnostmi.

Sodelovanje krščanskih Cerkv

V sredo 27. 11. se je vršila 76. glavna koncilski seja, na kateri so obravnavali tretje poglavje osnutka o ekumenizmu. Tretje poglavje osnutka obravnava vzhodne Cerkve in krščanske skupnosti, ki so nastale po 16. stoletju. K debati se je javilo 17 koncilskih očetov, ki so izjavili: Naloga svete stolice, kakor trdi tretje poglavje je, nadzorovati razgovor z ločenimi brati v ljubezni in dobroti.

V četrtek, 28. novembra, je bila 77. koncilski seja. V debato je vposeglo 14 koncilskih očetov, ki so izrazili tale mnenja: Koncil je zlasti v pogledu ekumenizma vzbudil po vsem svetu veliko pričakovanje. Treba pa je poudariti, da ekumensko gibanje lahko predstavlja hude nevarnosti. Potrebno je zato poudariti nekatera temeljna načela. Predvsem, tako je dejal kardinal Frings, je treba jasno potrditi, da ena in sveta Cerkev ni upanje bodočnosti, marveč, da že obstaja. Ustanovljena je od Kristusa in temelji na

Vsem prijateljem in znancem doma in po širnem svetu želijo obilo prave božične radosti in mnogo sreče in uspehov v prihodnjem letu

USLUZBENCI

Tiskarne in knjigarne

Družbe sv. Mohorja v Celovcu

potem ko ga je tudi papež odobril. S tem je ta predlog dobil zakonito moč. Vendar pa bo njegova izvedba precej dolgotrajna in bo zahtevala najmanj sedem do deset let, kot je razvidno iz dodatnega pojasnila. Kajti posamezne škofijske pokrajinske konference bodo morale imenovati posebne liturgične komisije, ki bodo imele nalogo sestaviti tozadevne predloge na podlagi novih določb. Te predloge bo dobil nato Vatikan na vpogled in v dokončno odobritev.

V dostavku k liturgičnim reformam je rečeno, da rimsko-katoliška Cerkev ne bo ugovarjala morebitni uvedbi stalnega (neizpremenljivega) koledarja, če bo ta obdržal sedemdnevni teden „brez uvedbe kakega drugega dne izven tedna“.

Posebno, sedmo poglavje govori o cerkveni umetnosti, glasbi in petju, upoštevajoč razmere in velikanski napredek in razvoj današnjega časa, vendar vse v pravilni in dostojni meri.

Po Gospodovih stopinjah

Podrobnosti o romanju Pavla VI. v Sveto deželo

Vest o romanju sedanjega svetega očeta v Sveto deželo je vzbudila po vsem svetu izredno pozornost, posebno še, ker se o tem tudi v Vatikanu samem ni prej nič vedelo. Poudariti je treba, da so to novico vsepovsod sprejeli z velikim zanimanjem in odobravanjem na znanje.

Jordanski ministrski predsednik je v odsotnosti kralja Huseina, ki je na uradnem obisku v Indiji, izjavil: „V imenu jordanske vlade in naroda kot tudi v imenu vseh kristjanov in mohamedancev naj izrazim veliko radost nad nameranim obiskom Njegove Svetosti. Hkrati zagotavljam, da bo naša vlada smatrala kot izredno čast, da bo smela sprejeti tako visokega gosta. Kralj Husein, ki je zaščitnik svetih krajev krščanstva in islama, si bo štel v veliko čast, ker bo Pavel VI. obiskal našo deželo.“

Naknadno je bilo iz Vatikana javljeno, da se bo sveti oče Pavel VI. mudil v Sveti deželi od 4. do 6. januarja. Obiskal bo po vsej verjetnosti Betlehem, Nazaret, Kafarnaum in Jeruzalem. Na praznik sv. Treh kraljev bo imel pontifikalno mašo v cerkvi svetega groba v Jeruzalemu. Betlehem spada dandanes pod državo Jordanijo, Nazaret in Kafarnaum pod Izrael, Jeruzalem pa je razdeljen na obe državi — v dva mestna dela. Iz Vatikana v Palestino bo potoval papež z letalom. V njegovem spremstvu bodo kardinali Tisserant, Testa in Bea ter deset spremljevalcev v civilu za osebno varnost papeža.

V zvezi z napovedanim papeževim romanjem v Palestino je deloma popustila trajna napetost na Bližnjem vzhodu. Tako sta Jordanija in Izrael, med katerima večkrat pride do sovražnih napetosti, sedaj stopili v ozke stike in sodelovanje glede priprav tega obiska. Izraelska vlada namerava celo predlagati, da bi imenovali posebno skupno jordansko-izraelsko komisijo, ki bi naj izvedla vse potrebno v zvezi s papeževim obiskom.

Vsakovrstne kuhinje (tako zv. ameri-kanske), spalnice, dnevne sobe točno po želji in meri

STAVBENO IN POHIŠTVENO MIZARSTVO

Johan Leitgeb

ŠMIEHEL NAD PLIBERKOM
TELEFON 34103

Strokovni nasveti, proračuni brezplačno

Slovstvena knjižica „Dijaški glas“

Pred nedavnim so izdali učenci in učenske Državne realne gimnazije in gimnazije za Slovence v Celovcu 4. številka „Dijaškega glasu“. Sami pravijo, da je to literarni obzornik. Drobna, skromna knjižica in pisana na stroj, z likovnimi prilogami.

Človek se ne more načuditi tej pisani vsebini literarnih poskusov od poezije preko proze pa prav do posebne vrste slikanja, tako imenovanega linoreza. Če pomislimo, da ta mladina ni imela priložnosti ali bore malo še pred nekaj leti, ko je obiskovala ljudsko šolo, po srčni volji občevati v materinščini, potem je to več kot hvale vredno.

Sele sedaj na srednji šoli se jim nudi prilika spoznavati materinski slovenski jezik v vsej svoji lepoti, globini in širini. Vsebinska knjižica izpričuje ljubezen in marljivost učencev šole do takih idealnih nalog. Poleg tega jim stoje ob strani kot svetovalci odlični vzgojitelji te šole, da morejo ustvarjati nekaj tako lepega in koristnega.

Najbolj razveseljivo je dejstvo, ki pelje kot rdeča nit skozi celo knjižico, odnos mladostnika in mladostnice do doma, domačije in materinega jezika.

Že takoj prva pesem „Nazaj v domovino“, govori o hrepenenju mladega dijaka, ki študira v mestni šoli. Z vsem srcem in dušo si želi nazaj, domov. Spoznal je, da doma najlepše je.

Ali pa oni literarni prispevek „Diferenca“. Kaže starega, grčavega zavednega slovenskega kmeta, ki se še v zadnjih dneh svojega življenja bori z mislijo in se ne mo-

re sprijazniti z dejstvom, kako daleč je že zarezala germanizacija v živo telo našega koroškega človeka. Toda pri vsem tem ga le navdaja tolažba in upanje, saj sam pravi na kraju: „Eh, za nami je vendar mladina.“ Da — mladina?!

Ne gre pa naši študirajoči mladini le zato, da bi kar tako tja v en dan uporabljali naš jezik, ampak ji gre za to, da bi čim lepše govorili. Učenka že v naslovu tako lepo pravi: „Umivajmo in česajmo jo — ljubo slovenščino!“

Značilna pa je izpoved osmošolca, ki sam pravi v svoji zgodbi „Domov“. „Kako mi je bila ta beseda sveta, ko sem hodil še v 2. ali 3. razred.“

Kaj pa zdaj? Kaj se je spremenilo v meni? Ali nočem več iti domov? Ali mi mati in domači ne pomenijo nič več? Sram me je, kadar mislim na to... Ne vem, kaj je z menoj. Kaj je le prišlo nadme? Nazadnje bom še mater zatajil. V dno duše me je sram. Moj Bog, pomagaj mi!“

Dokler bo naša mladina mislila na mater, očeta, dom, domačijo, domovino in prelepi materin jezik — slovenščino, potem je bodočnost naša.

Se in še bi radi pripovedovali zgodbe iz te knjižice, toda prostor nam tega ne dopušča. Saj so prav vsi literarni prispevki prekipevajoči vrisk duše in srca otroških let.

Prav za čas okrog Božiča je „Dijaški glas“ za našo mladino kot nalašč lepo branje za pouk in zabavo. Pa tudi odrasli bodo radi listali po knjižici, saj bodo našli v njej svoja otroška leta in mladost.

Prvošolčkova zgodba:

Prvo gimnazijsko spričevalo

Tudi letos so naši študentje osem dni pred Božičem prejeli svoja prva spričevala v tem šolskem letu.

Skoraj za vsakega prvošolčka je vstop v gimnazijo njegov prvi korak v svet in zato povezan z močnim domotožjem, po drugi strani pa tudi s samozavestjo in ponosom, če prinese svoje prvo spričevalo iz gimnazije brez petice ali opomina.

In tako se je godilo tudi našemu Hanzeju kot dijaku prvega razreda gimnazije. Ni štel samo tednov ali dni, temveč celo ure, ko bo dobil svoje prvo gimnazijsko spričevalo in pohitel z njim domov.

Popoldanski pouk traja približno do šeste ure zvečer, nekaj minut kasneje pa že odpelje vlak proti Pliberku, katerega je hotel Hanzej še ujeti, da bi prišel še isti večer domov. Pogum velja in s sekundno hitrostjo, brez prave tople obleke se je Hanzej podil proti postaji in vlak še ujel.

Ker ga doma niso pričakovali in je bil že pozen večer, se je znašel pred domačo hišo pri zaklenjenih durih.

„Odprite, jaz sem, Hanzej!“

Ko mu je oče odprl, je stal pred njim ves premražen in objokan.

„Ja, Hanzej, kaj je s teboj? Ali si padel, da si sedaj že tukaj in ves objokan?“

„Ja, padel sem!“

„Pokaži spričevalo!“ Hanzej mu ga s težavo privleče na dan. Oče ga pregleda, toda ne vidi v njem nobene nezadostne ocene.

„V katerem predmetu si padel?“

„Ne v šoli, tam spodaj pod klancem sem padel, ker je taka tema!“

Janko Pečnik prvošolec,
Smihel pri Pliberku.

LEPO BOŽIČNO DARILO!

Za ljubitelje narodne pesmi!

Primerno darilo je lepa plošča Slovenskega okteta s pesmimi:

Ti, puob'č, ja kna lumpej — Lastovki v slovo — Flosarska — Kaj b' jest tebi dau? — Ribniška — Svatske pesmi — Dremle mi se, dremle — Bolen mi leži — Kolo — Plovi, plovi.

Cena za ploščo je S 105.—. Naročila sprejema: Uprava „Naš tednik — Kronika“, Celovec, Viktringer Ring 26.

Vse najboljše želi za Božič in Novo leto vsem svojim cenjenim odjemalcem

MODNA
TRGOVINA

Primen

KLAGENFURT, BURGASSE

Milosti polne božične praznike ter mnogo uspehov v novem letu želi vsem koroškim Slovencem

**ZVEZA ABSOLVENTK
GOSPODINJSKIH SOL**

**FARNA MLADINA V ST. JANŽU
v ROŽU**

priredi na Štefanovo, 26. decembra, ob 7. uri zvečer, pri „Tišlerju“ v St. Janžu Timmermansovo dramo

„ŽUPNIK IZ CVETOČEGA
VINOGRADA“

Zanimiva igra iz življenja na Flamskem bo tokrat prvič uprizorjena na Koroškem.

Iskreno vabljeni!

Mali oglasi

Kord-smučarske hlače, za deklice in dečke od 89.— šilingov navzgor dobite pri tvrdki Sattler, Klagenfurt - Celovec, Heuplatz.

SERVIRKO

zanesljivo nujno iščemo za

ESPRESSO V ZGORNJEM ROŽU

Nastop takoj! Zelo dobra plača! Ponudbe poslati na upravo lista pod značko »Zgornji Rož«.

Pletilne stroje za vsako potrebo! Tudi na obroke! V trgovini „Woll-und Strickbar“, poleg kapucinske cerkve, Klagenfurt - Celovec.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem

Stefan Andrecs

trgovina z železnino
Celovec, Karfreitstraße 9
telefon 47-06

Vesele božične praznike ter uspešno novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem

čevljarski mojster

FRANZ TOMASCH

ST. LIPŠ pri Dobrli vesi

GLEDALIŠČE

(Konservatorij, Mießtaler Straße)

Petek, 20. dec.: Ni predstave! — Sobota, 21. dec., ob 19.30 Zar und Zimmermann (Car in tesar). — Nedelja, 22. decembra, ob 15. uri: Aschenbrödel (Pepelka) (Krstna predstava). Cene: 5—20 šil. Sreda, 25. dec., ob 15. uri, četrtek 26. decembra, ob 11. uri, petek, 27. dec., ob 15. uri, sobota, 28. dec., ob 15. uri, nedelja, 29. dec., ob 15. uri — vsakokrat pravljlična igra Pepelka. Pravljlične cene. — Za vse predstave je prosta prodaja vstopnic.

PREDSTAVE V GLEDALIŠČU:
(Theaterplatz)

Sreda, 25. dec., ob 19.30: Otvoritev obnovljenega gledališča z opero „Don Carlos“ z Ermanom Lorenzi (Carlos) in Costas Paskalis (Pesa), oba iz Dunajske državne opere kot gosta, in premierska zasedba. Ni abonmaja! — Četrtek, 26. dec., ob 15. uri: Die Physiker (Fiziki). — Petek, 27. dec.: Ni predstave! — Sobota, 28. dec., ob 19.30: Eine Nacht in Venedig (Beneška noč) (Premiera) (7. predstava za A-abonma in GWF-petek, 5. predstava za GWA-petek). — Nedelja, 29. dec., ob 15. uri: Don Carlos (Poslednjič!).

Za vse predstave je tudi prosta prodaja vstopnic; velja tudi za abonmá.

Za
božične praznike
in za
novo leto
želimo
vse najboljše

TISKARNA • KNJIGARNE IN PAPIRNICE

CARINTHIA

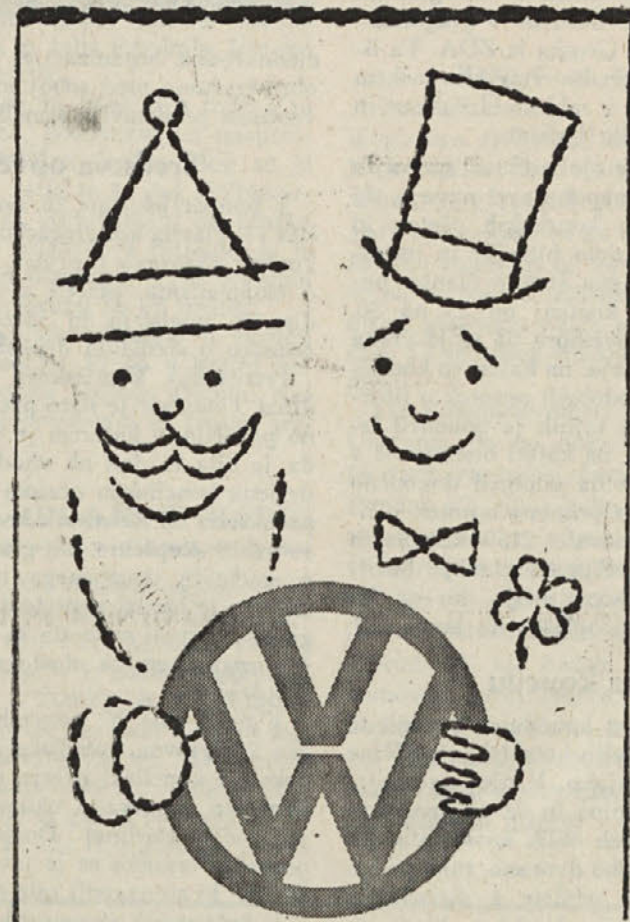
Vesel Božič in uspeha polno novo leto 1964 želi vsem svojim odjemalcem in znaneem

Kristijan BREZNIK

Trgovina z vini in mineralno vodo („rogaška slatina“)

Celovec, Völkermarkter Ring 9 (pri Textil Janesch)

Frehe Festtage und gute Fahrt für 1964

Vse dobro za praznike in srečno vožnjo v letu 1964

AUTOVERTRETUNG **R. Knoch & Co.**
KLAGENFURT — VILLACH

REPARATURWERKSTÄTTE **Harrich & Co.**
ST. VEIT — WOLFSBERG

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1964

DRUŽINA Dr. VALENTIN INZKO SVEČE v ROŽU	DRUŽINA Prof. dr. JOŠKO TISCHLER ravnatelj Slovenske gimnazije CEOVEC	ALOJZIJ VAVTI župnik SELE	Vsem prijateljem katoliške mladine voditelj FRANCI LIPUS
Sorodnikom, znancem in rojakom želi obilo iskrenega božičnega veselja in blagoslova v novem letu RUDOLF SAFRAN CELOVEC	Svojim volilcem, znancem in prijateljem želi vse najboljše za Božič, obenem pa tudi uspehov v novem letu MIRKO KUMER svetnik Kmetijske zbornice BLATO pri PLIBERKU	Vsem pevovodjem, pevkam in pevcem, prijateljem in znancem TOMAŽ HOLMAR župni upravitelj na OBIRSKEM	Sedanjim in nekdanjim župljanom voščim blagoslov božji k božičnim praznikom in novemu letu VALENTIN BRANDSTATTER prošt DOBRLA VES
Dr. JANKO TISCHLER odvetnik CELOVEC 8.- Mai-Strasse 16			Vsem znancem, posebno vsem voditeljem in voditeljicam Katoliške mladine ter vsem Farnim mladim želi milostipolne praznike božjega učlovečenja ter blagoslovljeno novo leto MAKS MIHOR župni upravitelj ŠT. ŠTEFAN NA ZILJI
Družina LUZNIK, pd. ROŽAR GALICIJA			Družina GABRIEL, pd. TISCHLER ŠT. JANZ v ROŽU
ALEŠ ZECHNER CELOVEC			JOŽEF KOGLEK župnik v ŠKOCIJANU
ALBINA in JOZA KOBENTAR ŠT. PETER pri St. Jakobu v Rožu			Družina HANS MILLONIG GORJE na ZILJI
Družina OTOVC DOLINCIČE pri ROZEKU			Družina dipl. trg. JANKO URANK CELOVEC
FRANC RAUTER trgovina ŠT. JAKOB v Rožu			Vsem cenjenim odjemalcem in znancem F. FRANK trgovina, gostilna in mlin ŠT. JAKOB v Rožu
Vsem prijateljem in znancem družina KASSL, pd. KUCHLING ZELINJE			Vsem prijateljem, znancem in odjemalcem živine TOMAŽ DUMPENNIK STEBEN v PODJUNI
Vsem izseljencem, prijateljem in znancem družina OJCL in GALLOB ZGORNJI BREG			Vsem cenjenim gostom in znancem GOSTILNA PRANGAR ZMOTIČE — BRNCA
ANTON in ADELA GRIL PLAZNICA			Cenjenim gostom, odjemalcem in znancem MARIA PAULITSCH gostilna in trgovina BELA pri Železni Kapli
Vsem cenjenim odjemalcem, gostom in znancem JOŽE in GRETI MALLE trgovina in gostilna ŠT. LENART pod Ljubeljem			Vsem cenjenim gostom, znancem in prijateljem — gostilna SMERTNIK, pd. KOVAČ OBIRSKO
Vsem našim odjemalcem, gostom in vsem prijateljem MIHEJ ANTONIČ REKA pri St. Jakobu v Rožu	HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBRLA VES Želi svojim članom in vlagateljem vesele božične praznike in uspešno novo leto 1964	Vsem svojim članom in vlagateljem želi vesele božične praznike in uspešno novo leto 1964 HRANILNICA IN POSOJILNICA SMIHEL pri PLIBERKU	Vsem svojim cenjenim odjemalcem KAREL KOGOJ trgovina z mešanim blagom ŽEEZNA KAPLA Podružnica: SUHA-REBRCA
JAKOB ŠTREKELJ župnik GORENČE	NIKO KRIEGL in družina ZAHOMEČ	JURIJ BALASSA učitelj ŠT. LENART pri SEDMIH STUDENCIH	Vsem odjemalcem in znancem družina SAFRAN, pd. POMOČ BILCOVS
TOMAŽ KOBAN ŠT. GANDOLF pri Kotmari vesi	LUDOVIK JANK župnik na RADISAH	Vsej duhovščini in vernikom pliberške dekanije DEKANIJSKI URAD PLIBERK	DREVESNICA ing. MARKO POLZER ŠT. VID v Podjuni
JOŽEF STIH župnik BILCOVS	Vsem prijateljem in znancem TRATNIKOVA DRUŽINA LEDINCE	DRUŽINA MIKLAW PODHOM pri DOBRLI VESI	Vsem znancem, odjemalcem in prijateljem družina JOZEF WAKOUNIG MLINCE
Mesarija FRANC ERLACH DOBJE pri BASKEM JEZERU	MARTIN SKORJANC župnik v SVEČAH	ANDREJ KARICELJ župnik ŠT. JAKOB v Rožu	Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem družina ZABLATNIK BILNJOVS
Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem družina VALENTIN HARTMAN KLOPINJ	DRUŽINA GREGORN DULE pri ŽITARI VESI	PETER OLIP lesni trgovec SELE	Vsem prijateljem in bralcem „Našega tednika- Kronike“ ALOJZIJA AICHHOLZER ŠMIKLAVŽ ob DRAVI

Zimski raj v Julijskih Alpah

Vsem znancem in prijateljem družina STERN, pd. PLESNIKAR v KORTAH	Sorodnikom, znancem in prijateljem družina HRIBAR, pd. JEREB in FURIJAN OBIRSKO	Dr. PAVLE ZABLATNIK CELOVEC, Siebenhügelstr. 81	Vsem cenjenim odjemalcem in znancem PETER HRIBERNIK mizar ZIHPOLJE
Vsem sorodnikom in znancem družina JANEZ in ANTON MIKLAVČIČ OPEKARNA ŠT. JAKOB, št. 87 v ROŽU	Kmečko-gospodarska zadruga in HRANILNICA IN POSOJILNICA V GLOBASNICI želita svojim odjemalcem in vlagateljem blagoslovljene božične praznike in uspeha polno novo leto 1964	Najpristranejša voščila k božičnim praznikom in novemu letu želi odjemalcem in znancem JOHAN KASTRUN zastopstvo kmetijskih strojev BELA pri Železni Kapli	<i>Dragim rojakom doma in po svetu iskren „Bog plačaj!“ za molitve, žrtve in darove, da bi bil škof Štomšek prištel k blaženim.</i> <i>Osem pa na priprošnjo božjega služabnika blagoslovljene praznike in srečno novo leto 1964!</i>
JANEZ MARKIČ provizor na PEČNICI	DRUŽINA Dr. VINCENC ZIKULNIG CELOVEC Karfreitstrasse 32	Vsem prijateljem in znancem ter sorodnikom doma in v Ameriki želi družina TRAMPUŽ, pd. BOŽIČ DOB pri PLIBERKU	Dr. Frančišek Šegula pospeševatelj (postulator) RIM
Vsem znancem in prijateljem IGNAC DAVID kaplan ŠT. JAKOB v ROŽU	Vsem znancem in sorodnikom družina PODVARJEVA SLOVENJI PLAJBERK	Vsem svojim klientom in znancem želi vesel Božič in srečno novo leto družina ARBEITSTEIN PLIBERK	Družina UŽNIKOVA in KALIŠNIKOVA SELE
Vsem odjemalcem, znancem in prijateljem HANS FRKOWITSCH krojaštvo VELIKOVEC	ANTON KUCHLING župnik BISTRICA na ZILJI	MATEJ IGERC župnik na SUHI	Vsem nekdanjim slovenskim izseljencem in drugim znancem URBAN in Marija OLIP SELE
Vsem prijateljem in znancem vesele praznike in srečno novo leto družina ZERZER v SVEČAH	Vsem cenjenim odjemalcem in znancem družina URBAS VELIKOVEC	Vsem prijateljem, znancem, izseljencem in cenjenim gostom družina SMRTNIK in gostilna FRANCL KORTE pri Železni Kapli	Vsem svojim odjemalcem želi vse dobro za Božič in novo leto MICHEUZ trgovina ZELEZNA KAPLA
Vsem dragim znancem, dolinskim romarjem in dobrotnikom ŽUPNI URAD POKRČE	VINKO ZALETEL župni upravitelj v VOGRČAH	NIKO MARKTL župnik v ROŽEKU	Družini PETRICEVA in MOTIJEVA NOVO SELO pri Kotmari vesi
Vsem gostom, sorodnikom, znancem in prijateljem gostilna RASTOČNIK KOPRIVNA pri ŽELEZNI KAPLI	Vsem prijateljem in znancem družina FRIDERIK in ANČKA KUMER BLATO pri PLIBERKU	AVGUŠTIN ČEBUL župnik ŠT. LENART pri SEMIHI STUDENCIH	IVA in FRANC ZABAVNIK BRDO pri ŠMOHORJU
Vsem bišim želinjskim in šmarješkimi dušnim pastirjem ter prijateljem in znancem družina KUCHLING, pd. HAVŽARJEVA ZELINJE	SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO „ROŽ“ ŠT. JAKOB V ROŽU želi odbornikom, članom in ljubiteljem slovenske prosvete blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1964	Vsem našim odjemalcem želi vse dobro MAJDIČ trgovina ZELEZNA KAPLA	HRANILNICA IN POSOJILNICA ZELEZNA KAPLA želi svojim članom in vlagateljem vesele božične praznike in uspešno novo leto 1964
Vsem izseljencem in znancem družina URANK, pd. PETREJ ENCNELNA VES	Vsem odjemalcem, znancem in prijateljem Hilda in Aleksander KLAURA ZELEZNA KAPLA, tel. 236	Dr. FRANC ZEICHEN župnik ŠT. RUPERT pri Velikovcu	Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem širom domovine družina RUPIJEVA VELINJA VES
Vsej duhosuščini in vernikom DEKANIJSKI URAD TINJE	Vsem prijateljem in znancem MARTIN KUCHLER župnik na GOZDANJAH	Vsem prijateljem in znancem, družina JOŽE URANK, pd. KAVH ENCNELNA VES	Znancem in odjemalcem ANDREJ LAMPICHLER krojaštvo RADISE
Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem DRUŽINA BISTRICNIK OBIRSKO	DRUŽINA Prof. JOŽKO HUTTER GLOBASNICA	ŠTEFAN MESSNER župnik v ŽELEZNI KAPLI	Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem želi vesel Božič HAUPTMANOVA mama z OTOZA
Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želi vse dobro za praznike in se priporoča Družina WEISS krojaštvo CELOVEC — ŠT. JANŽ v ROŽU	Kmetijsko-gospodinjiski šoli v Št. Rupertu pri Velikovcu in v Št. Jakobu v Rožu želita svojim dobrotnikom in nekdanjim gojenkam prijetne božične praznike, polne božje ljubezni in miru, ter srečno novo leto!		Vsem naročnikom in bralcem „Našega tednika—Kronike“ ANTON DOLINSEK inkasant „Našega tednika—Kronike“ BELA pri ŽELEZNI KAPLI
Vesele božične praznike in uspeha polno novo leto 1964 želi HRANILNICA IN POSOJILNICA ŠMARJETA v ROŽU			HRANILNICA IN POSOJILNICA ŠTEBEN pri BELJAKU želi svojim članom in vlagateljem vesele božične praznike in uspešno novo leto 1964.
VALENTIN POLANSEK z družino na OBIRSKEM	LEOPOLD KASSL kaplan DOBRLA VES	VALENTIN PLANTEV vilar VELIKOVEC	JOŽEF ADAMIČ župnik LIPA nad VRBO
DRUŽINA MOSTEČNIK — DR. VOSPERNIK PODRAVLJE	Vsem rojakom, sobratom in saranom VILKO PIPP župnik SMIKLAVŽ ob DRAVI	FRANC KATNIG župnik v pokoju SMIKLAVŽ ob DRAVI	Družina MIKL PEČNICA
Vsem našim odjemalcem, znancem in prijateljem A. OUSCHAN trgovina ZELEZNA KAPLA	Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem članom in podpornikom KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO in organizacija „ČRNI KLOBUK“ GLOBASNICA	TRGOVINA IN GOSTILNA ŠOSTAR GLOBASNICA	Družina Ing. ANTON SCHLAPPER ŠT. JAKOB V ROŽU

MIHA KULNIG, pd. PIPAN in družina ZELUČE	Vsem odjemalcem, znancem in prijateljem KOFLER mizarstvo ŠT. PETER pri Št. Jakobu	Družini RAINER-SUŠNIKOVA in KOŠIR-KOVAČEVA v LOGI VESI	Vsem odjemalcem in znancem LOVRENC LAUSEGGER krojaštvo BISTRICA v ROŽU
Svojim staršem in prijateljem FARNA MLADINA ŠT. JANŽ V ROŽU	Vsem cenjenim odjemalcem, gostom in znancem RUPERT in HERTA SEREINIG BODENTAL	Vsem znancem, sorodnikom in prijateljem družina RIGELNIK, pd. KOZAMURNIKOVA na OBIRSKEM	Vsem cenjenim odjemalcem ANDREJ HADERLAP trgovina ZELEZNA KAPLA
Tapetnik in polagalec talnih oblog SIMON RAUTER nasl. HANS WUZELLA ŠT. JAKOB v ROŽU	Družina MIHAEL BAUMGARTNER GORINCICE pri Št. Jakobu v Rožu	FRANC OBILČNIK in družina LIPIJEVA in ŽAGMOŠTROVA v LEŠAH pri Št. Jakobu v Rožu	Družina JANEŽIČ-eva LEŠE pri Št. Jakobu v Rožu
Vsem preč. vzgojiteljem ter čč. šolskim sestram v Dijaških internatih pri Haimlingerju in v Mohorjevem domu želi milosti poln Božič in srečno novo leto FRANC BRUMNIK župnik v KOTMARI VESI	Vsem članom, vlagateljem in prijateljem želi vesele in blagoslovljene božične praznike ter obilo uspeha v novem letu HRANILNICA IN POSOJILNICA r. z. z. n. j. BILČOVŠ	Vsem naročnikom in odjemalcem priklopnih vozov ter vsem prijateljem in znancem ŠTEFAN GREGORIČ kovaštvo GLOBASNICA	Vsem smučarjem in prijateljem smučarskega športa Katoliške mladine v Selah in v ostalih zveznih deželah želi blagoslovljene božične praznike in prav mnogo uspehov pri bodočih smučarskih tekmah v imenu Skofijske športne skupnosti FELIKS OGRIS smučarski strokovni vaditelj
GOSTILNA SERCER SMIHEL nad PLIBERKOM	Vsem sorodnikom in znancem MARICA TRAP in KOMATARJEVA družina CELOVEC — DVOR	Vsem sorodnikom in znancem EMICA HORNBOCK CELOVEC — ŠT. JANŽ	MATEJ NAGELE župnik ŽITARA VES
Vsem rebrškim faranom, znancem doma in po svetu želi blagoslovljene praznike in zdravo, srečno leto 1964 prof. dr. METOD TURNSEK rebrški komendant, REBRCA pri Železni Kapli	Vsem našim pevcem in ljubiteljem slovenskega petja blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto! ZVEZA PEVSKIH DRUŠTEV		Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem starim članom, prijateljem in znancem KLUB SLOVENSКИH ŠTUDENTOV na DUNAJU
Vesele božične praznike in srečno novo leto 1964 želi STAVBENO in POHIŠTVENO MIZARSTVO JOHAN DROBESCH Šmihel nad Pliberkom Izdeluje po želji in v zadovoljstvo naročnikov	Blagoslovljen Božič in srečno novo leto vsem slovenskim družinam na Koroškem! KMEČKA GOSPODARSKA ZVEZA	KOROŠKA DIJAŠKA ZVEZA pozdravlja vse naše rojake v Zilji, Rožu in Podjuni ter želi milosti polne božične praznike in mnogo uspehov v novem letu!	Naj bi prineslo novorojeno božje Dete vsem našim rojakom obilo prave božične radosti in blagoslova! AKADEMIJA SLOVENSКИH BOGOSLOVCEV

Vsem svojim članom in zvestim odjemalcem želi vesele praznike in mnogo uspehov v novem letu

Kmečka gospodarska zadruga r.z.z.o.j.,
PLIBERK s poslovalnico v Šmihelu

Enako želi svojim vlagateljem in članom vaša

Hranilnica in posojilnica r. z. z. o. j.

Vsem odjemalcem in poslovnim prijateljem želi vesele božične praznike in srečno novo leto

Blumenhaus
Kowald

KLAGENFURT,
Rennplatz šte. 4, tel. 45-18

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

krojaštvo
Franc Haderlap

CELOVEC, Tarviser Straße 100
(„Pri kamnitem mostu“ — Steinerne Brücke)

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in znancem

JAKOB ORASCH

Trgovina z obleko
ZELEZNA KAPLA
telefon 243

Vsem cenjenim gostom in odjemalcem kakor tudi vsem prijateljem in znancem želi vesel Božič in srečno novo leto

WESTRITSCHNIG

Trgovina z mešanim blagom in bencinska črpalka
Klagenfurt, Völkermarkter Str. 13

KONZUM
ZADRUGA Z O. Z.
KLAGENFURT - CELOVEC

z vsemi svojimi prodajalnami želi vsem odjemalcem

vesele božične praznike in srečno novo leto 1964

Vesel Božič in srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

KROJAŠKI MOJSTER
Jernej Friedrich
ŠMIHEL nad PLIBERKOM

VSEM prijateljem, znancem in odjemalcem za Novo leto najboljša voščila

od trgoveške družine
Sperdin

KLAGENFURT — CELOVEC
Paradelsergasse 3

Trgovina umetniških slik in okvirjev samo pri

Hans Treffer
KLAGENFURT
Burggasse 8

Vesele božične praznike. — Srečno novo leto 1964!

SCHEIBEL
modna trgovina za dame
KLAGENFURT — CELOVEC,
Krammergasse 11

 Vesel Božič in srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

TRGOVINA
Radlmayer

PREPROGE △ PREGRINJALA △ BLAGO ZA POHIŠTVO
Villach-Beljak **Postgasse 3**

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto vam želi vsem

Veletrgovina s
tekstilijami**MAX PLACH** KLAGENFURT - CELOVEC
B.-Mal-Strasse**F.R.C.**
möbel

- **Za Božič:**
- Globoko doživetje
- * **Ob koncu leta:**
- Hvala za zvestobo
- * **Za novo leto:**
- Zdravje in uspešnost

F.R.C.-MÖBELFABRIK
VILLACHVsem odjemalcem, prijateljem in
znancem želi blagoslovljene božične
praznike in srečno novo leto 1964**Robert Eržen**stiskalnica za olje in mošt
ŠTEBEN v PODJUNIVsem dragim prijateljem, znancem,
odjemalcem in gostom želi blagoslovljen
Božič in srečo v novem letu 1964TRGOVINA
IN GOSTILNA**JANKO OGRIS**
MIKLAVŽ

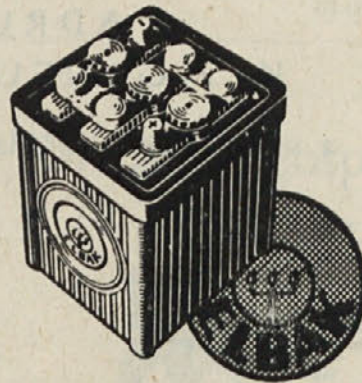
v BILČOVSU, tel. št. 04228-2414

Simon Woschank Opekarna PLIBERK
DRVEŠA VES (Ebersdorf)
pri Pliberku,Župan občine Bistrica želi vesel Božič in
srečno novo leto vsem odjemalcem in
prijateljem.**Daruj za Rdeči križ!**

Vesele božične praznike in srečno novo leto želita vsem odjemalcem

E. u. M. GASSERSLAŠČIČARNA - LECET - SVEČE - ESPRESSO-KAVARNA
KLAGENFURT — CELOVEC, VÖLKERMARKTER STRASSE 7

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

ELBAK - baterije

Za vsa motorna vozila

ELBAK

TOVARNA AKUMULATORJEV

Delavnica in polnilna postaja

Izdajno skladišče Klagenfurt—Celovec

Lidmanskyygasse, telefon 55-38

Vesele božične praznike in srečno ter zdra-
vo novo leto 1964 želi vsem svojim cenje-
nim odjemalcem

trgovina s špecerijami in vini

Matthäus Hafner & Co.KLAGENFURT, VÖLKERMARKTER PL. 12
Telefon 28-27Blagoslovljene in vesele božične praznike
ter srečno novo leto želi vsem cenjenim
odjemalcem in prijateljem**Karel Prinčič**

trgovina s sadjem in zelenjavo

CELOVEC — KLAGENFURT
Sternallee 3 — Telefon 51-35**GRUNDIG**RADIOAPARATI — MAGNETOFONI
GLASBENE OMARICE — TELEVIZORJIUgodno odplačevanje tudi do 24 mesečnih
obrokov nudi

trvdka

Moderner ElektrohaushaltKLAGENFURT — CELOVEC,
Obstplatz 4, tel. 63-80Vesele božične praznike in srečno ter
zdravo novo leto 1964 želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem

„ADRIA“-PIJAČE

R. in K. BarišičZRELEC - EBENTAL pri CELOVCU
Fabrikstraße 1LIKERJI, ŽGANJE, SADNI SOKOVI
Telefon 62-92**WARMUTHSPALTE****VESELE
PRAZNIKE**v krogu Vaših dragih
domačih vam želijo
poslovodstva in
sodelavcinajvečjih trgovskih hiš na
Koroškem**WARMUTH u. co.**
VILLACH**WARMUTHPREISE**Vsem svojim delavcem, voznikom, do-
baviteljem, znancem in prijateljem želi
blagoslovljene božične praznike in sreč-
no novo letoLESNA TRGOVINA —
ŽAGA — EKSPORT**FRANC***Mertel*BRNCA pri BELJAKU
FURNITZ bei VILLACH

Kupujem iglasti les, tudi stoječ

Spodnjekoroška mlekarinaV CELOVCU
reg. zadruga z o. j.Obrat: KLAGENFURT - CELOVEC,
SIRIUSSTRASSE 32, tel. 44-11 in 43-06
60 lastnih podružnic v CelovcuPodružnice:
Krumpendorf - Kriva vrba, Pörschach - Po-
reče, Velden - Vrba, Maria Wörth - Otok,
Reifnitz - Ribnica, Ferlach - Borovlje, Gra-
feinstein - Grabštajn.Vsem svojim odjemalcem, znancem in
poslovnim prijateljem želi vesele bo-
žične praznike in vse najboljše v no-
vem letu 1964

lesna industrija

J. ŽagarCELOVEC — KLAGENFURT
Rampenstraße 15, tel. 29-08

Izdelava cementne strešne opeke

Vsem našim odjemalcem, zlasti čast. župnijskim uradom želi
blagoslovljen Božič in uspehov polno leto 1964VELETRGOVINA
Z VINOM**BREZNIK & CO.**

CELOVEC, VIKTRINGER STRASSE 5

VERSICHERT BEI DER

„Kältebrand“

KARNT. LANDESBRANDSCHADEN-VERSICH.-ANSTALT. KLAGENFURT, ALTER-PLATZ 30

**FORD
ANGLIJA**

*Osel Božič in srečno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem*

T V R D K A

SINTSCHNIG

KLAGENFURT-CELOVEC, Südbahngürtel 8, telefon 53-20

FORD DRŽI BESEDO!

Vesele božične praznike
in srečno novo leto
želi vsem odjemalcem

Hans Thomasser

Villach
Widmannngasse 33

Allen unseren Kunden

*Frohes
Weihnachtsfest
und
Prosit 1964*

COCKAUFHAUS forum

KLAGENFURT
BAHNHOFSTRASSE 37

*Blagoslovljene božične praznike in srečno leto 1964 želijo vsem prijateljem,
odjemalcem in gostom lastniki in nastavljeni*

PODJUNSKJE TRGOVSKE DRUŽBE

BRATJE RUTAR & CO.

DOBRLA VES — EBERNDORF, (Telefon 04236—281)

in trgovskih in gostilniških podjetij **RUTAR**

v Zitari vesi (04237—237), v Dobrli vesi (04236—220) in Selu ob Klopinskem
jezeru (04239—272)

ter podružnic: Lovanke, Mokrije, Globasnica, Dvor pri Pliberku.

HOTEL — GOSTILNA RUTAR v DOBRLI VESI ODPRTA TUDI POZIM!

OPEL

PRODAJA ♦ SKLADIŠČE NADOMESTNIH DELOV
POSLOVANJE ♦ DELAVNICA ZA POPRAVILA

Josef Kirchbaumer

KLAGENFURT, Rosentaler Straße 48, tel. 23-38

ODVLAČILNA SLUŽBA PODNEVI IN PONOČI: Tel. 23-38 ali 61-51

*Blagoslovljene božične praznike in srečno
novo leto želi vsem odjemalcem, poslovnim in
osebim prijateljem*

**Marija
Čimžar**

trgovina z mešanim blagom in tekstilom
KOTMARAVES

Električne napeljave, hišne
instalacije, strelovo-
de, popravila in previ-
janje motorjev vam o-
skrbi najboljše in najce-
neje

Elektro-trgovina

HOLLAUF

PLIBERK — BLEIBURG

Oglašuj v našem listu!

*Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem izletnikom, odjemalcem, prijateljem
in znancem*

Štefan Sienčnik

DOBRLA VES

Automobilsko podjetje, trgovina, motorne in
šoferske potrebščine, bencin, olje in
mehanična delavnica.

Blagoslovljen Božič in srečno novo
leto želi

L. Maurer

LEPO BLAGO ZA OBLEKE
IN PERILO

KLAGENFURT, ALTER PLATZ 35

**Karl
Pötscher**

konjski mesar

KLAGENFURT
Celovec,

Pischeldorfer Straße 12, tel. 55-22

Prevzame tudi zavarovane konje
Če je sila, koljemo podnevi in ponoči
Kupujemo po najvišji dnevni ceni

Vsem cenjenim odjemalcem, prijate-
ljem in delavcem želi blagoslovljene pra-
znike ter srečno novo leto

TESARSTVO

FRANC

GASSER

BILČOVŠ (Ludmannsdorf) 28

Telefon (04228) 24-19

Vsem svojim odjemalcem, dobaviteljem, znancem in poslovnim
prijateljem želi blagoslovljene praznike in srečno novo leto

**Molkereigenossenschaft
Völkermarkt**

Mlekarska zadruga r. z. z. o. j., Velikovec

*Blagoslovljene božične praznike in srečno in uspešno novo leto
želita vsem odjemalcem in prijateljem*

Adolf in Rezika BLAŽEJ

trgovina z mešanim blagom in tekstilijami
Št. Vid v Podjuni, telefon 283

Vodne napeljave △ sanitarne naprave △ centralne kurjave

Pfrimer & Möblacher
Klagenfurt — Celovec,
Ausstellungsstraße 3, Telefon 22-45, 45-25

ADOLF CAMPIDELL
SLIKAR ZLATAR — KIPAR
Prevezem VSA POPRAVILA CERKVA
Predelava OKROGLIH TABERNAKLJEV
FEISTRITZ AN DER DRAU — KÄRNTEN — TELEFON 248

◇ TISKARNA
◇ KLIŠARNA
◇ PAPIRNICA
R. Ritter
CELOVEC — KLAGENFURT
Burggasse 8 — Telefon 21-08

Radioaparati
Šivalni stroji
Kolesa
V VELIKI IZBIRI
Radiohaus KERN
Klagenfurt, Burggasse
Ugodna plačila na obroke

Najpristronejša voščila k božičnim praznikom
in novemu letu želi odjemalcem in poslovnim
prijateljem
Ernest Lusehnik
Radio-elektro-podjetje in trgovina
ŽELEZNA KAPLA

Ford
Vesele božične praznike
in
srečno novo leto
želimo vsem našim cenjenim odjemalcem in poslovnim
prijateljem
AUTOHAUS KAPOSÍ & CO.
Klagenfurt-Celovec, Herrengasse 10

Blagoslovljene božične praznike in
uspehov polno leto 1964
želi vsem odjemalcem in prijateljem
ter se priporoča tudi za naprej
Hanzej Kovačič
STAVBENO IN POHIŠTVENO MIZARSTVO · Prodaja oblazinjenega pohištva
PODGERBERK, pošta Škofiče ● Tel.: Vrba 20-14

Vesele praznike in srečno novo leto želi OPTIK
K. Sekerka
AUGENOPTIKER
Klagenfurt-Celovec, 10.-Oktober-Str. (Prosenhof)

Kupujte pri tvedkah, ki
oglašujejo v našem listu!

Knittax
Šivalne in
pletilne stroje
pri
Grundner
KLAGENFURT, WIENER GASSE 10
BLIZU MESTNE CERKVE

VESEL BOŽIČ IN
MNOGO SREČE V
NOVEM LETU
ŽELI VSEM
ODJEMALCEM TOKA
kelag
KÄRNTNER ELEKTRIZITÄTS - AKTIENGESELLSCHAFT

Izdelovalnica cementnih predmetov
Jožef Wutej
GLUHI LES
St. Vid v Podjuni

LEPA BOŽIČNA DARILA
— ure, nakit in drugo pri
urarskem mojstru
Gottfried Anrather
Klagenfurt, Paulitschgasse 9
Popravila izvršim takoj in
solidno, kupujem in zame-
njam zlato in srebro (tudi
strto zlato).

Darila izredne vrednosti!
PFAFF - šivalni in likalni stroji
v PFAFF strokovni trgovini
MONDRE
Klagenfurt-Celovec, 10.-Oktober-Str. 22
Stalna predvajanja

WERTHEIM
BÜROSTAHLMÖBEL - KASSEN

WERTHEIM
bringt
ORDNUNG UND SICHERHEIT
in jedes Büro

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem tvedka
Hans WERNIG
Klagenfurt-Celovec, Paulitschgasse
Förderbänder
Hydr. Handgabelhubwagen
Hydr. Stapler
Rollbahnen
Förderanlagen
TRAKTORJI:
IH-Mc Cormick
Warchalowski
Porsche

